Drámai izgalmak a feldarabolt Bognár István temetésén

Válogatottunk súlyos veresége Németországban

MAGYAR HÉTFŐ

Ára 6 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI., RÓZSA-UTCA 111

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÉVAI JENŐ

HÉTFŐ, 1934 JANUAR HÓ 15
X. ÉVF. 3. SZÁM o TELEFÓN: 283-62

Kenyeret a diploma-nélküli éhezőknek is!

2500 tisztviselőt nyugdíjaz az állam, helyükbe állástalan diplomások kerülnek

— jelentette be Gömbös Sátoraljaújhelyen

A Magyar Hétfő kiküldött munkatársának telefonjelentése.

Vasárnap kora reggel már élénk élet uralkodott a Keleti pályaudvaron. Hat óra után gyülekezni kezdtek a sátoraljaujhelyi gyors utasai. A vonathoz csatolva két hatalmas bérelt vagon várta *Gömbös* Gyula miniszterelnököt, kíséretében leutazó képviselőket és ujságírókat. Fél hét után teljes számmal együtt volt már a társaság. *Gömbös* Gyula megszokott úti ruhájában érkezett *Antal* István dr. sajtófőnök kíséretében. Az induláskor kitünt, hogy az egységes párt elnökének, *Sztranyavszky* Sándornak vezetésével 23 kormánypárti képviselő és négy főispán kísérte el a miniszterelnököt.

Az utazás minden különösebb incidens nélkül folyt le. Mezőkövesden matyóruhába öltözött asszonyok és lányok fonott, nemzeti színű szallagos kalácsokat adtak fel a miniszterelnöknek és kíséretének. A megye határánál *Kozma* György főispán és *Bernáth* Aladár fogadták és üdvözölték *Gömbös* Gyulát. Szerencs és Sárospatak állomásain is nagyobb érdeklődő tömeg várta a vonatot, amely menetszerű pontossággal futott be Sátoraljaujhelyre, ahol *Kozma* György főispán tartotta a fogadóbeszédet, amelyre *Gömbös* Gyula röviden válaszolt.

A zászlóbontó nagygyűlést a Városi Színházban kezdték meg fél egy órakor. A megnyitóbeszédet *Kozma* György főispán tartotta és azután a miniszterelnök megkezdte beszédét.

— Amikor a miniszterelnöki kinevezést megkaptam, vagy talán korábban is elmélkedtem a megoldandó kérdések felett. A pártpolitikai szempontok azt kívánták, hogy pártomben összekeveryek tücsköt-bogarat, de én *a tiszta munkának vagyok a barátja.* Velem kapcsolatban is

elérkezett már az idő a magyar politika szabályai szerint, hogy fúrianak, befeketítsenek és különböző dolgokat híresztelnek rólam.

Nem tetszik, hogy van valaki, aki eljár minden községbe, megyébe és városba és kezet fog magyar testvéreivel. Nem társadalmi osztályok érdekében folytatott politikát, hanem az igazi magyar testvériséget hirdetem. Nem értek a politikai taktikázásokhoz. Vannak bizonyos modern mozgalmak,

gondolatszegénységre vall, ha eszméket importálni kell.

— **Látjuk, hogy gazdasági szempontból is jobb az export, mint az import. Ez vonatkozik az eszmékre is. Már importáltak nyugati eszméket, amelyeket a nyugat sem vallott sohasem, de ráfogták, hogy ez modern és ezzel meg lehet menteni a nemzetet. Én ezt *gerstli-demokráciának* neveztem és ezért haragudtak Pesten rám.** *Ilyen demokráciából nem kérek.*

— **Importáltak 40.000 holdas urak horogkeresztes mozgalmat.**

Amikor az illető maga fogja elkezdeni az olyan szociális intézkedések megtételét, amiket hirdet, akkor elhiszem, hogy komoly a mozgalom, egyébként pedig csak a *politikai érvényesülés törekvése marad, de át nem gondolt politikai program alapján.*

—A tőkének is a nemzet szolgálatába kell állani. Az ipar is kell hogy kivegye a részét a munkából, a nemzet sorsközösségéből. Magyarországon sport lett abból a mondásból: *„Mondjál valamit, hogy megcáfolhassam".* Ma azonban nem lehet csak kritizálni. Kijelentem, *a téglahordó magyar munkás kedvesebb nekem, mint az előkelő kritikus, aki csak kritizál.*

Nekem nem szabad a vezéri titulust használni, mert ezt rosszneven veszik.

Csak az ellenzék vezéreinek szabad, akiknek pártja esetleg két képviselőből áll, holott az én pártom 150 képviselőt foglal magában. Ezek az urak kritizálják a *Tayler*-féle jelentést is, amely pedig megállapítja, hogy az országban javul a helyzet. Nekem sem mindegy, hogy mit tartanak rólam az országban, amikor politikát csinálok. A 95 pontot is állandóan kifigurázzák. *Magyarország a viccek országa.*

— Nagy szólamok vannak, ne legyen protekció és aki ma a leghangosabban kívánja, másnap megjelenik és protekciót kér. Talán nem a maga, hanem rokona, unokatestvére számára.

Az unokatestvéreknek és a tehetségtelen magyaroknak befellegzett. A nemzet boldogulásáról van szó, a hülyék korszaka lejárt ebben az országban. Vannak Budapesten „fogadó-asztalok", egyik politikai ellenfelem az ötvenedik üveg pezsgő fogadásánál tart már, hogy én a jövő hónapban megbukom.

Halmozza a fogadást, de nem fizeti még ki és *a végén igaza lesz, mert egyszer biztosan meg fogok bukni.*

— A kormánynak új piacok feltárásával az ország részére *81 milliós kiviteli felesleget kell produkálni.* A nemzeti munkaterv 3. pontjában beszéltem a békés eszközökkel való revízió keresztülviteléről. Annak idején kifogásolták ezt, ma pedig *azt kifogásolják, hogy én csak mérlegelek, amikor Bethlen olyan nagy sikereket ért el a revízió terén.* Ellenfeleim így számítanak: egy Gömbös — egy Gömbös, egy Bethlen — egy Bethlen. A kettő együtt sokkal erősebb.

Ha elérkezik az a pillanat, amikor hivatalos fórum elé hívnak, akkor majd elmondom, hogy mit értek revízió alatt.

Addig azonban politikai hibának tartanám, hogy Magyarország miniszterelnöke előre ismertesse álláspontját. 1933-ban a nemzet visszanyerte lelki egyensúlyát, bizakodását egy szebb magyar jövőben. Rend, nyugalom és vagyonbiztonság van és tünetek arról, hogy *a gazdasági élet elindult a holtpontról.*

— Követelik tőlem *a titkos választójogot.* Én állom a titkos szavazást és ezért szervezkedem. A legközelebbi jövőről, 1934-ről is fogok beszélni.

Külpolitikai vonatkozásban a kormány marad az eddig követett irányban.

Ha valaki jószándékkal közeledik, a legnagyobb barátság érzületét fogja belőlünk kiváltani.

Különösen, ha megszüntetik azokat az igazságtalanságokat, amelyek a magyar életet ma is gúzsban tartják.

Gömbös miniszterelnök ezután vázolta az egyes miniszteri tárcák programját az 1934-es évre.

— A belügyminisztérium legsürgősebb feladata — mondotta — a közigazgatási bíróság reformja, a fővárosi törvény reformja, adatgyüjtés a titkos választójog megalkotása számára, végül a racionalizálás, miután úgy a megyei, mint az állami apparátus túl van méretezve.

— Az igazságügyminisztérium foglalkozik a nagy létszámú ügyvédi kamarák és a bírósági eljárás reformjával, a perrendtartás és büntetőjog megfelelő módosításával, különösen a közélet tisztessége és a munka szabadsága érdekében. *Elkerülhetetlen a hitbizományok reformja is.* Szükségesnek tartjuk, hogy ezt az intézményt megfelelőbbé tegyük a kor szelleme szerint.

— A kultuszminisztérium első feladata az állástalan diplomások elhelyezése. Bejelenthetem, hogy

az állami apparátus egymaga 1200 állástalan diplomást vesz fel, ami a racionalizálás végrehajtása következtében válik lehetségessé. Az új nyugdijtörvény értelmében ugyanis 2500 állami tisztviselő elbocsájtása, illetve nyugdíjazása várható; ezek helyett fogunk az állami szolgálatban 1200 állásnélküli diplomást elhelyezni.

— A pénzügyminisztérium a pénzügyi igazgatás átszervezését és egyszerüsítését tervezi. Az állami költségvetés a takarékosság és a racionalizálás jegyében fog elkészülni.

Foglalkozott ezután a miniszterelnök a bankfúzió kérdésével és erről a következőket mondotta:

— A pénzügyminisztérium elkészíti a bankfúzió keresztülvitelét, véleményünk szerint túlméretezett pénzügyi és hitelszervezetünk van,

A túlsok evésnél,
Vagy túlzott ivásnál,
Igmándi gyógyvízből
Már fél pohár használ!

a földmívelésügyi minisztériumban készül az *új erdőtörvény* és az *irányított gazdálkodásról* szóló törvényjavaslat.

Visszapillantást vetett a miniszterelnök az irányított gazdálkodásról szóló elméletre és rámutatott arra, hogy *az először a szovjet ötéves tervében jelentkezett.* Fontos az, hogy mely országnak milyen terményre van szüksége és mi a felvevőképessége.

— A kormány nem szól abba — mondotta —, hogy ki mit, vagy mennyi búzát termeljen, de megmondja, *milyen cikkekre van szükség* és hogy az állam mennyit vesz át a termelőktől. Ez általában megakadályozza az árak indokolatlan leverését. Nem engedem meg, hogy például a 28 pengős ricinusmagvak árát túltermeléssel a 7 pengős búza árára szorítsák le. Beosztjuk a termelést és akkor minden termelő az alacsony búzaárak mellett is kereshet. Nem csak piacot kell azonban teremteni, hanem azt meg is kell tartani és ezért szükség van *az áru-márkázásra is*, mert vannak lelkiismeretlen termelők, akik például a külföldre importált gyümölcs tetejére jóminőségűt raknak, az alján pedig a silányabbat rejtik el.

A vállalatok és az antiszemitizmus

— A *kereskedelemügyi minisztérium* az *egységes közlekedési politikát* készíti elő, munkában vannak az útépítések és a bekötő útak tervei. A közeljövőben *megépítik a vásárosnaményi hidat is.* Az államvasutak 5.200.000 pengőt fektetnek be beruházásokra. A tarifamérséklés a vasutaknál máris eredményt hozott.

Bejelenthetem, hogy hamarosan következik a telefóntarifa revíziója.

A tatarozási hitelt az idén 15 millióban állapítjuk meg.

Foglalkozott ezután a miniszterelnök a *kartellek kérdésével* és a következőket jelentette ki:

— *A kormány eddig 23 kartellt oszlatott fel*, de nem lehet valamennyit mindenre való tekintet nélkül feloszlatni. Ha azonban a kartellek nem illeszkednek be a nemzet egyetemes érdekeinek rendszerébe, akkor kímélet nélkül feloszlatom őket.

Meg kell nézni azt is, hogy bizonyos vállalatok hány keresztény ifjút alkalmaznak, mert nem tűröm, hogy ezek a vállalatok ilyen módon tápanyagot nyujtsanak bizonyos antiszemitizmus számára.

Ha én testvérségről beszélek, akkor ők se tegyenek másként, ha azonban ez szépszerével nem megy, úgy radikális módszerhez kell fordulnom, amit nem szeretek. Ha valaki ezt nem érti meg, az ne akarjon hiába a nemzet testén élni.

A régi politikai stílus megbukott

A miniszterelnök ezután az egyéegre való felhívással befejezte tappsal és éljenzéssel fogadott beszédét. A gyűlés után a színház épületében 350 terítékes ebéd volt a miniszterelnök tiszteletére. Az ebéden először *Kozma* György főispán mondott pohárköszöntőt a kormányzóra. Ezután ifjú gróf *Mailáth* József, majd *Domján* Elek evangelikus főesperes üdvözölte *Gömbös* miniszterelnököt, aki válaszában többek között ezeket mondotta:

— Az én konzervatív politikám jelenti a magyar történelem tiszteletét. Ujból rá kell térnem itt is a hitbizományok kérdésére.

A magyar hitbizományt nem azért adták, hogy az utódok meggondolatlan szociálizmust hirdessenek, különösen olyankor, amikor ennek a hirdetése veszedelmeket rejt magában.

Nem azért van ez a vagyon, hogy a magyarok poharába keserű cseppeket szállítson, az élen haladó magyarok útjába álljon és hogy *kultuszt üzzenek a mindenáron való ellenzékieskedésből*, hanem azért van ez a vagyon, hogy tulajdonosa jobban szoigálja vele a hazát, mint más. Sem a kisgazda, sem a mágnás, sem a munkás nem érhet el egyedül eredményeket, hanem valamennyi társadalmi osztály csak összefogással boldogulhat. *A régi magyar politikai stílus megbukott 1918-ban.* mert nem volt elég erős és egységes ahhoz, hogy a legnagyobb magyarok egyikét, gróf *Tisza* Istvánt követte volna válságos útján.

Ezután *Sztranyavszky* Sándor megköszönte az elhangzott beszédeket és ezzel végetért a felköszöntés sora.

A miniszterelnök és kísérete délután öt órakor utazott el Sátoraljaujhelyről és tizenegy óra előtt érkezett vissza a fővárosba.

Döntött az orvoskongresszus:

Dr. Verebély Tibor lett az elnök és kimondották a bojkottot az OTBA ellen

A Magyar Országos Orvosszövetség vasárnap tartotta a nagy érdeklődéssel várt rendkívüli kongresszusát. Mint ismeretes, a dr. *Csilléry* András lemondásával megüresedett elnöki szék betöltése és az *OTBA*-ügyben való állásfoglalás volt a kongresszus főcélja. Vasárnap számlálták meg a fővárosi és vidéki orvostársadalom által leadott szavazatokat és hirdették ki az eredményt.

Vasárnap dr. *Csilléry* András elnöklete mellett nyilt meg a kongresszus. *Keleti* József dr. főtitkár ismertette jelentését.

— Az orvosszövetség *és* az orvosok — mondotta többek között — *nem az OTBA ellen tiltakoznak, hanem az átszervezés kapcsán létrehozott rendelőintézet ellen, amely sem a köztisztviselők, sem pedig az orvosok szempontjából nem felel meg a követelményeknek.* Azt mondják, hogy a tisztviselők kívánják a rendelőintézet felállítását. Ezzel szemben a valóság az, hogy nem helyeslik azt és a szabad orvosválasztás mellett nyilatkoznak. *Az orvosszövetség az OTBA átszervezése érdekében hajlandó az illetékes körökkel együttműködni.*

Dr. *Pollák* Géza orvos nagy tetszéssel kísért beszédet tartott.

— *A magyar orvos fényes kabátban, rojtos nadrágban is mindig, minden körülmény között másokon kíván segíteni.* A havatlapátoló, éhező orvosokat nézem és azt kérdem, hogy akar-e a magyar orvosi kar a saját helyzetén segíteni?

Kifejtette dr. *Pollák* Géza, hogy *össze kell tartani a magyar orvosoknak, mert különben koldusbotra és rabszolgasorsba jutnak.* Kenyérre van szükség.

Dr. *Csilléry* András lelépő elnök mondott ezután beszédet.

— A magyar orvosok mindenkor a nemzet egyetemes érdekeit nézték. *Nem a honorárium, hanem az embertársak megsegítése és a tudomány fejlesztése a céljuk.* Az OTBA kérdésben arról van szó, hogy saját érdekeit meg tudja-e védeni a magyar orvosi kar. Elhagyom az elnöki széket, de biztos vagyok abban, hogy az elnökség mindenkor az orvosi kar érdekeit képviselő álláspontra fog helyezkedni.

Az elnök ezután bejelentette, hogy délután hirdetik ki a szavazások eredményét.

Dr. Csilléry András nyitotta meg az ülést, majd dr. Mihalkovics Elemér, a szavazatszedő bizottság elnöke hirdette ki az eredményeket. Összesen 4816 szavazatot adtak le. *Dr. Verebély* Tibor egyetemi tanárt *4796 szavazattal választották meg elnökké.* A tisztikar többi tagjai ugyanazok lettek, akik előzőleg voltak.

Az OTBA kérdésében 4929 szavazattal *helyeselték az elnökség álláspontját*, 4879 szavazattal pedig a *cavete me lett fogadtak dllást.*

Ezután történt az új elnök beiktatása. *Dr. Verebély* Tibor mondott székfoglalót. Elismerő szavakkal emlékezett meg *dr. Csilléry* érdemeiről.

— Ma nem jelszavakért, hanem *az orvosi létért folyik a küzdelem.* A betegbiztosítók egyre több ponton támadják az orvos-érdekeket s ezért van orvos-nyomor. *Rendünk tekintélye lecsomlott. A lezüllésnek az összetartás meglazulása az oka.*

— Az egyetemek tanárai és a gyakorlóorvosok politikai, vallási és világnézeti okokból szembefordultak. A mai szavazással azonban megmutatta az orvostársadalom, hogy egy táborban van és együtt fog harcolni.

Dr. Verebély Tibor elnököt melegen ünnepelték beszéde végén.

Olaszországba is átszöktek osztrák nemzeti szocialisták

Ujabb horogkeresztes tüntetések Ausztriában

Bécsből jelentik: *Ausztriában tovább folytatódnak mindenütt az újabb nemzeti szocialista tüntetések.* Bécs különböző kerületeiben ismét egész sor papírpetárdás tüntetést rendeztek a horogkeresztesek és a hatodik kerületben *kócból készült horogkeresztet gyujtottak meg* az esti órákban, hogy a nemzeti szocializmus lángoló szimbolumával demonstráljanak. Számos nemzeti szocialistát letartóztak és a wöllersdorfi koncentrációs táborba szállítottak.

A Hallban rendezett nagy tiroli síverseny, amelyet vasárnapra tűztek ki, *botrányba fulladt.* Amikor az ugrószámok lebonyolítására került volna sor, *nemzeti szocialisták vad politikai tüntetésbe kezdtek és a verseny folytatása lehetetlenné vált.*

Az alsóausztriai Heimwehr-szervezet vezérének, *Alberti* grófnak letartóztatásával kapcsolatban megállapítást nyert, hogy *nemcsak Alberti játszott össze a horogkeresztesekkel, hanem a gróf környezetének számos tagja is támogatta a nemzeti szocialista mozgalmat.* Épp ezért rendkívül szigorú tisztogatási akciót hajtanak végre a Heimwehr alsóausztriai szervezetében.

Villachból érkező jelentések alapján most vált csak ismeretessé, hogy ugyanazon a napon, amikor az osztrák nemzeti szocialisták kétszázfőnyi csoportja átlépte a magyar határt, hasonló események játszódtak le az osztrák-olasz határon is. *Itt ugyancsak egy önkéntes osztrák munkástábor mintegy száz tagja lépte át a határt,* az olasz határőrség azonban feltartóztatta őket.

Az angol uralkodópárt a vasárnapi katasztrófális viharban életveszély fenyegette

Londonból jelentik: Angliát és a környező szigeteket *óránkint 120 kilométeres sebességü példátlan erejü vihar seperte végig*, amelynek utját mindenütt kicsavart fák, ledöntött kémények és lámpaoszlopok és megsérült épületek jelezték. A lehulló törmelékek *sok embert megsebesítettek.* A *Nelson* csatahajó indulását a heves vihar miat el kellett halasztani.

Amikor *az uralkodópár* és *MacDonald* miniszterelnök a sandringhami templomba istentiszteletre hajtatott, *csak néhány másodpercen mult, hogy megmenekült a komolyabb balesettől.* Midőn az autó a templom előtt megállott és a király éppen kiszállt, *egy széltől kicsavart fa hatalmas recsegéssel zuhant az uton keresztbe*, alig húsz lábnyira a gépkocsi mögött.

Maximosz görög külügyminiszter vasárnap tervezett elutazását a nagy vihar miatt elhalasztotta.

Berlinből hazahivta rokonait és öngyilkos lett egy ujpesti uriasszony

Vasárnap este özv. *Hochstaffer* Árminné 65 éves uriasszony Ujpesten, a Liszt Ferenc-utca 25. számú ház első emeletén levő lakásán világítógázzal megmérgezte magát. *Mire hozzátartozói rátaláltak, az idős uriasszony már halott volt.* A német származású uriasszony néhány hét előtt levelet írt Berlinben élő rokonaihoz, melyben kérte, hogy látogassák meg. A rokonok eleget is tettek kérésének, vasárnap azonban eltávoztak özv. Hochstafferné lakásáról, hogy pesti rokonaikat keressék fel. Amikor visszatértek az ujpesti lakásba, fedezték fel az öngyilkosságot. Az öngyilkos uriasszony bucsulevelet hagyott hátra, melyben kéri, hogy *rokonai addig ne utazzanak vissza, amig sirkövet nem állítanak fel részére.* Holttestét a törvényszéki boncteni intézetbe szállították.

Letartóztatták a kórházi takarítónőt, aki lúgkoldatlal megvakította szobatársnőjét

Megdöbbentő lúgköves merénylet történt vasárnapra virradó éjjel a Fehérkereszt-kórházban. A személyzeti osztály egyik hálószobájában együtt laktak Papp Mária és Jakus Gizella takarítónők, akiknek állását a kórház igazgatósága januárra 15-ére felmondotta Jakus Gizella arra gondolt, hogy Papp Mária besúgása folytán kell elhagyniok szolgálati helyüket. Annyira felbőszítette ez Jakus Gizellát, hogy lefekvés előtt lúgkoldatot készített, amellyel a már alvó lakótársnőjét leöntötte.

A szerencsétlen Papp Mária arcán és testén súlyos égési sebeket szenvedett és elvesztette mindkét szemevilágát. A rendőrség a merénylő takarítónőt vasárnap reggel, kihallgatása után letartóztatta.

Szentté avatták az irgalmasrendi apácák rendházának alapítónőjét

Rómából jelentik: XI. *Pius* pápa jelenlétében vasárnap avatták szentté *Thouret* Johannát, az irgalmasrendi apácák intézetének alapítónőjét. A szertartás, amelyen rengeteg zarándok, köztük négyezer irgalmasnővér vett részt, a Szent Péter-templomban folyt le.

GYILKOLT A BOMBA A LOKÁLBAN.

Madridból jelentik: Az egyik madridi mulatóhelyen szindikálisták bombát helyeztek el, amely felrobbant és egy vendéget megölt.

SULYOS SZERENCSÉTLENSÉG A HALLI SIVERSENYEN.

Innsbruckból jelentik: A vasárnapi halli síversenyen súlyos sibaleset történt, amely óriási riadalmat okozott, úgy a versenyzők, mint a közönség körében. *Birger Rund*, a híres sízugró a lesiklóversenyen terepugrás közben oly szerencsétlenül bukott, hogy hátgerincét súlyosan megsértette és aggasztó állapotban fekszik a halli kórházban.

Kitűzték a főtárgyalást a Mohor és környéki borcsempészek ügyében

A budapesti törvényszék *Flórián*-tanácsa január 23-ára tűzte ki a főtárgyalást *Dengyel* János borkereskedő és 50 vádlottársa ügyében, akiket 1932 decemberében *borcsempészésen értek.* A vádlottak között *több vámőr is van*, akiket azzal vádolnak, hogy összejátszottak a csempészekkel. Mint ismeretes, a vizsgálat megállapította, hogy *Dengyel* és társai *ezer hektoliterekre menő bort csempésztek be Budapestre* és az elvont fogyasztási adóval nehéz százezrekre menő kár érte a székesfővárost.

Eltemették Kuna P. András. *Kunszentmártonból jelentik:* Kuna P. András országgyülési képviselő temetése vasárnap délután három órakor volt. A ravatalt a római katholikus templom előtt állították fel. A temetésen közel 6000 ember vett részt. Az országgyülés és a nemzeti egység pártja nevében vitéz *Kenyeres* János képviselő, a vármegye nevében *roffi Borbély* György főispán, az elhunyt barátjai nevében *Palacsi* Dénes képviselő mondott beszédet. A ravatalt közel kétszáz koszorú borította. A temetésen a politikai élet sok képviselője volt jelen.

— Öngyilkosság. Vasárnap este özv. Reich Lipótné Vörösvári-út 134. számú házban lévő lakásán lúgkövel megmérgezte magát. A kihívott mentők a súlyos állapotban levő asszonyt a Margit kórházba szállították.

Megjelent! Megjelent!

Lévai Jenő:

Éhség
Forradalom
Szibéria

2 kötet, 500 oldal, 100 szenzációs kép
külön műnyomómellékleten

A Magyar Hétfő olvasóinak, amennyiben az alanti szelvényen rendelik meg január 15-éig e könyvet, P 3.90 kedvezményes áron, díjtalan postai kézbesítéssel küldjük meg

A „Magyar Hétfő" tek. kiadóhivatalának, Bpest, VI, Rózsa-u. 111.

Alulírott megrendelem Lévai Jenő „Éhség, Forradalom, Szibéria" című 2 kötetes díszes kivitelű kiadásukban megjelent könyvet, s annak árát,

P 3.90 postautalványon egyidejüleg beküldöm. 53817. sz. csekkszámlájukra átutaltam. kérem költségemre utánvételezni. (A nem kívánt rész törlendő)

Név és cím: .....

„Mint szörnyű kísértet jelenik meg előttem éjszakánkint édesapám véres feje“

— mondta Bognár Pista apja vasárnapi temetésén

Drámai jelenetek az alagi gyilkosság áldozatának elhantolásánál a dunakeszi temetőben

A véres alagi grand-guignol drámának szomorú fejezete játszódott le vasárnap délután a szerencsétlen áldozatnak, *Bognár Istvánnak drámai temetésével.* Vasárnap déiben Alag és Dunakeszi nyüzsgő hangyabolyhoz hasonlított, az utcák megteltek a kíváncsiak tömegével, az országúton pedig kocsik és szekerek szakadatlan sora vonult fel, mind a dunakeszi temető felé igyekezve, mert mindenki jelen akart lenni *Bognár* István elföldeléséné. Nemcsak a szomszédos községekből, de a távolabb fekvő Gödről, Felsőgödről, Szigetmonostorról is kíváncsiak sokasága érkezett, hogy szemtanúja legyen a gyászos eseménynek.

Látogatás a gyászoló Bognár-családnál

Bognár István szüleinek háza. A bejárat mellett feketekeretes gyászjelentés függ a következő szöveggel:

„Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk az összes rokonok nevében, hogy felejthetetlen jó Apám, Fiunk és Testvérünk, Bognár István ez évi 1933 december 27-én éjjel, életének 38-ik évében rövid szenvedés után csendesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait 1934 január 14-én délután egynegyed 4 órakor temetjük el a dunakeszi temetőben az evangélikus egyház szertartásai szerint. Adj néki, Uram csendes nyugalmat! A gyászoló család.“

Belépünk a házba, ahol a 72 éves *Bognár* István, az áldozat apja, aki szintén hentesmester, lakik 70 éves feleségével. Az egyszerűen berendezett homályos szoba már megtelt a gyászoló rokonokkal. Mind *a jajgatva zokogó öreg szülők és a kis Bognár Pista köré gyülekeznek.* Itt van *Bognár* István öccse, *Bognár* Sándor, akinek Gödön mechanikus műhelye van, *Bognár* Anna, az áldozat nővére és *Juhászné-Bognár* Mariska, Bognár István húga. A gyilkos Bognárné családjából senki sem jött el . . .

Odalépünk a magába roskodva zokogó kis *Bognár* Pistához. Két héttel ezelőtt még titok volt előtte a szörnyű dráma. Ma fekete gyászruhában, csukló hangon mondja:

— *Egy hete nem hunytam le a szememet, amióta édesapám levágott fejét megmutatták. Amint lehajtom a fejemet a párnára, megjelenik előttem, mint valami kísértet a véres fej . . .*

Keze, amelyben az átázott zsebkendőt szorongatja, ökölbe szorúl:

— *Csak az a vigaszom, hogy aki ezt a szörnyűséget elkövette, bűnhődni fog érte . . .*

Még elbeszélgetünk vele, de *anyja nevét egyszer sem veszi szájára.* Bognár Pista szótárából örökre eltünt ez a szó: *„Anyám“.*

Szívettépő jelenetek a temetésen

Három órára jár az idő. A dunakeszi temetőben már sürű tömeg hullámzik. Messziről idelátszik a ravatalozóhely hatalmas keresztje, ahol a legsürűbb az embergyürű. A dunakeszi templomban megkondul a harang, éresen csengve kong, szívbemarkoló mementó. A hatalmas kőkereszt előtt ott fekszik a ravatalon a *barna meggyfakoporsó.* Piros-fehérzöld zászló takarja, *a frontharcosok jelvényével* a fehér mezőben. Körüskörül gyertyák lobognak a szélben, a koporsó lábánál pedig a család koszorúi vannak elhelyezve. Legfelül a két szerencsétlen öreg embernek, a *Bognár*-házaspárnak borostyánkoszorúja a következő felirattal: *„Vigasztalhatatlan, bánatos szüleid.“* Egy másik koszorún a következő búcsúszavak olvashatók: *„Testvéreid és kisfiad.“* Itt van a dunakeszi és alagi frontharcos-csoport koszorúja: *„Bajtársi üdvözlettel frontharcos társaid“* felirattal. A koporsó mellett *feketekendős siratóasszonyok* olvasóval a kezükben, éneklő, síró hangon szüntelen a Miatyánkat mormolják.

Negyednégy. Jönnek a gyászoló rokonok. Elöl a lesújtott öreg házaspár. Szivettépő látvány, amint a *két aggastyán egymást támogatva, hangos zokogással botorkál a koporsó felé.* Utánuk a kis *Bognár* Pista jön gyámjára, *Majba* István szíjgyártómesterre támaszkodva. Aztán sürün lefátyolozva megérkeznek: *Bognár* István nőtestvérei és fivére, *Bognár* Sándor. *Mezei* József ujpesti lelkész elfoglalja helyét és megkezdődik a gyászszertartás.

— Az őszinte részvétnél is nagyobb megdöbbenéssel állunk koporsód előtt, *Bognár* István — kezdi gyászbeszédét a lelkész, — sötét, fekete ravatal ez, amely azonban világosan szól hozzánk. *Világosan beszél az emberi rútságról, elénk tárja az emberi elvetemültség legmélyebb fokát!*

A kis Bognár Pista hangos zokogása szakítja meg a lelkész szavát. Szem nem marad szárazon. A szerencsétlen kisfiú arcát zsebkendőjével takarja el és csak elcsukló jajszavait hallani:

— *Apám . . . drága édesapám . . ,*

— Embertársaim, — hangzik messzire a lelkész szava — ezelőtt a tragikus, szörnyű koporsó előtt tegyünk fogadalmat és engeszteljük ki a mi urunkat, Jézus Krisztust, hogy ez volt az utolsó Káin ezen a Földön!

Kong a templom harangja, újra felcsendülnek a gyászdalok és megindul a végeláthatatlan tömeg a sír felé.

Tumultuózus jelenetek az elhantolásnál

Bognár István sírja a dunakeszi temetőnek a Duna felé eső részén van. *Az óriási tömeg áradatszerűen indul meg a koporsó után,* mindenki látni akarja a temetés utolsó akkordját, az elhantolást. Mindenki a temető másik vége felé törtet, gyermekek sírása, nők hangos panaszszava veri fel köröskörül az ünnepélyes csendet. Feltűnést keltett, hogy sehol sem volt megfelelő karhatalom a rend fenntartására. *Sírokon gázoltak keresztül a kíváncsi emberek, virágokat taposlak le,* csakhogy előre juthassanak a dunakeszi temetőben még soha nem látott tömegben. *A koporsóval mindunta-lan meg kellett állni, mert a sokaság oly sürű volt körülötte,* hogy lehetetlenné vált az előrejutás.

Kínos jelenetek után jutott végre a tömeg *Bognár* István sírjához. Az öreg *Bognár* István barázdás arcán sürü könnycseppek folynak végig, szinte eszelősen borul rá szerencsétlen fia koporsójára és *utolsó csókot lehel a hideg fakoporsóra.* A 70 éves *Bognár* Istvánné már nem sír, kiapadtak könnyei, csak réveteg, fénytelen szemekkel bámul maga elé. *A kis Pista most nagyapja vállára borul és csak zokogástól rángó vállait látni.* Dübörögve tűnik el a koporsó a földben. A kivonult frontharcos-csoport feszes vigyázzba merevedik, felhangzik az iparosdalárda utolsó gyászéneke.

Aztán szétoszlik a tömeg, véget ért a gyászszertartás. Már csak hárman állnak a friss sírhant körül, az egyszerű fakeresztre görnyedt testtel: a két aggastyán és a kis *Bognár* Pista . . .

Csillag Endre.

Internátusban akarják elhelyezni a kis Bognár Pistát

Érdekes beadványt intézett a napokban a pestvidéki ügyészséghez *Bognárné* védője *Weisz* Károly dr. Mint ismeretes Bognárné ügyében a vizsgálat még nem fejeződött be és az ügyészség engedélye szükséges nemcsak minden látogatáshoz, továbbá ahhoz, hogy Bognárné okiratot írhasson alá. A napokban beadott kérvényben arra kér engedélyt a védő, hogy *Bognárné aláírhassa dunakeszi-i házuknak adásvételi szerződését.* A házra már régebben jelentkezett vevő egy szentendrei házaspár személyében és most ezeknek adnák el a házat. Előadják a kérvényben, hogy a ház ugyan erősen meg van terhelve, azonban *az eladási árból mégis maradna annyi, hogy az árva neveltetési költségeit abból egy időre fedezni lehetne.* A kis Bognár Pistát internátusban szeretné a család elhelyezni, hogy minél távolabb kerüljön régi környezetétől és tovább folytathassa tanulmányait.

A dunakeszi ház az asszony nevén van. Mint ismeretes, *van Bognáréknak Alagon is egy házuk,* ez a házaspár közös nevén volt és éppen ennek eladásából kifolyólag kellett volna Bognárt a gyilkosságot követő napon a váci járásbíróság előtt kihallgatni. A dunakeszi ház azonban az asszony nevén van, az ügyészség részéről azonban az az akadálya az engedély megadásának, hogy noha a ház még nincs bűnügyi zárlat alatt, a rabtartás és a bűnügyi eljárás költségeinek fedezésére kellene ennek a vagyonnak szolgálni. Tekintettel azonban a méltányos indokokra, az ügyészség mégis elbírálás alá vette az indítványt, azt véleményadás végett már át is tette a vármegyei árvaszékhez.

A vizsgálóbíró munkája már befejezéshez közeledik a bünügyben. Ezen a héten az ügyészség már valószínüleg előterjeszti vizsgálati indítványát. Az asszonyt előreláthatóan a Btk. 278. §-ában meghatározott előre megfontolt szándékkal elkövetett emberöléssel fogja vádolni. A vizsgálat folyamán ki fogják hallgatni a vád és védelem összes tanuit és bizonyítékokat gyüjtenek össze az előre megfontoltság bizonyítására, amit *az asszony még mindig tagad* és amire vonatkozóan még csak igen kevés tárgyi bizonyíték van.

Ez az eljárás előreláthatóan egy hónapig tarthat. Ezt követően, minthogy beismerés esetén védeljárásnak helye nincs, az ügyet közvetlenül fötárgyalásra tüzik. Ez előreláthatóan *március hó elején lesz megtartható.*

Kövess vizsgálóbíró egyébként két heti megfeszített munka után vasárnap már nem volt hivatalában. A gyilkos asszonyt legutóbb szombat délben hallgatta ki. Az asszony, aki meglehetősen megtört, az előre megfontoltságot továbbra is tagadja és még mindig azt állítja, hogy a fejet és végtagokat nem ő helyezte el az alsógödi állomás félreeső helyén.

Mussolini nem fisz a gazdasági válság gyors enyhülésében

Rómából jelentik: A testületi törvény szenátusi vitájának befejezésekor Mussolini miniszterelnök nagy beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a korporációs törvény nem csupán elvi tanok eredménye, hanem tizenkét évi gyakorlati élettapasztalat gyümölcse. Visszapillantást vetett a kapitalista gazdaság kifejlődésére és áttérve a háború utáni átalakulásra, hangoztatta, hogy

az államnak be kell avatkoznia a gazdasági életbe.

Kifejtette ,hogy az orosz példával, a kommunista beavatkozással nem rokonszenvez, sem a túlhajtott amerikanizmussal, amely nem más, mint államszocializmus, gazdasági bürokrácia.

— Itéletet ugyan mindezek felett csak bizonyos idő után lehet mondani — folytatta Mussolini —, annyit azonban meg lehet állapítani, hogy

pénzügyi manőverek nem vezethetnek tényleges és állandó áremelkedésekre. A pénzfelhigítás katasztrófába kergeti egy nép gazdaságát.

A fasiszta testületi gazdasági rendszer értelme az, hogy nemcsak egyének viszik előre a gazdasági életet, de egyének csoportjai és az állam is. A testületi gazdálkodás tiszteletben tartja a magántulajdont, azzal a hozzáfűzéssel, hogy ami jog, abból kötelességek is származnak. Ha van valami, amit különös, határozott célok felé kell irányítani, akkor a gazdaság az, amely a polgárok összességét érinti. Ha valaki azt kérdezné tőlem, vajjon a válság végződése után is így leszt-e, annak azt válaszolom, hogy

ne kergessen ábrándképeket a válság gyors elmúlásáról.

Még ha fel is lendül a gazdasági élet és helyreáll az 1914-i helyzet, akkor is szükség lesz a fegyelemre, mert különben az emberek, akik szeretnek felejteni, újra elkövetik azokat a balgaságokat, mint 1914 előtt. A testületek tényleges gyakorlati működésének megfigyelése után és ellenőrzése során eljutunk majd az újabb stádiumhoz, amelyet úgy hívnak, hogy alkotmányreform és akkor dönteni kell majd a képviselőház rendeltetéséről.

A szenátus valamennyi tagja helyéről felállva, lelkesen ünnepelte Mussolinit. A részletes tárgyalás során a szentáus vita nélkül elfogadta a testületekről szóló törvényjavaslat valamennyi szakaszát.

Adler Illés

halálának tízéves évfordulójára kegyeletes ünnepségeket készít elő a Pesti Izraelita Hitközség

Február 19-én lesz tíz éve annak, hogy a pesti zsidóság egyik nagy vezére, dr. *Adler* Illés elhunyt. A vallásos pesti zsidóság azóta is pótolhatatlannak érzi ezt a veszteséget és sehogy sem tudtak ezideig *méltó módon* kifejezést adni kegyeletes megemlékezésüknek. Régi tapasztalat, hogy az idő feledésbe merit még oly nagy érdemeket is, kétszeresen jelentős tehát az, hogy *a vallásosan gondolkodó és érző része a pesti zsidóságnak, ma is úgy véli, hogy nagy lelki vezére, néhai dr. Adler Illés emléke felett nem lehet egyszerüen napirendre térni: keresni* kell a módot, *amelynek révén méltó módon lehetne megörökíteni* a férfiereje teljében eltávozott főpap emlékét.

Vasárnap délelőtt közgyülést tartott a *Pesti Izraelita Hitközség* s az erre az alkalomra egybegyült hitközségi elöljárók és vezetők körében élénk megbeszélés tárgyát képezte, hogy miképpen, *milyen kegyeletes módon gyászolják meg a 10 éves halálozási évfordulót, dr. Adler Illés emlékét. Az elhunythoz* legközelebb álló volt barátai és tisztelői részéről *Stern* Samu elnököt kérték fel, hogy *Eppler* Sándor főtitkár és *Csergő* Hugó szerkesztő bevonásával dolgozzanak ki a legrövidebb idő alatt olyan irányú javaslatot, amely *méltó és örök emléket állítana a híveitől annak idején körülrajongott nagy főpapnak.* Egyben elhatározták azt is, hogy az évfordulón a Hitközség *gyászülést* fog tartani, s a rákoskereszturi temetőben is imádkozni fognak a néhai főpap sírjánál, amelyet valósággal *kavicshegyek* borítanak állandóan el, jeléül annak, hogy a hívek százai járulnak a sírhoz, s teszneK le a zsidó ritus szerint szokásos módon egy-egy kis kavicsot . . .

*

A pesti izraelita hitközség képviselőtestülete vasárnap délelőtt tartotta Stern Samu elnökletével rendes évi közgyülését. Stern Samu elnöki beszámolójában fájdalmasan emlékezett meg az egyetemeken mutatkozó sajnálatos jelenségekről, majd az együttérzés hangján szólott a németországi zsidók helyzetéről, végül rámutatott arra, hogy az ifjúság elhelyezkedésének problémája sajnos, felekezeti különbség nélkül sujtja az egész ifjúságot. Bejelentette ezután, hogy a hitközség költségvetése az 1934. évre 4.091.600 pengő kiadást irányoz elő. Deficit mesint csak a kórházaknál mutatkozik, amelyek a mai időben felekezeti különbség nélkül szociális hivatást is teljesítenek. Több hozzászólás és a jelentés elfogadása, valamint az új választmányi tagok megválasztása után a közgyülés véget ért.

1000 pengőt kereshet

ha néhány héten át figyeli ezt a helyet!

10

és

25

Szalónkocsi és kisszakasz

A kedd reggeli miskolci személyvonathoz ismét *szalónkocsi volt csatolva.* A nagy úr, aki szalonkocsin érkezett és akit feszes vigyázzban fogadott a Keleti pályaudvar főnöke és főnökhelyettese, vékony kis sárga aktatáskával szállt le a különkocsiból. Az utasok, akik egyébként örülnek az ilyen szalónkocsinak, mert ez azt jelenti, hogy *az egész vonat jobban van fűtve,* tisztelettel nézték az előkelő utast, akit a pályaudvar főnöke egészen a kijáratig kísért.

Ki lehet az előkelő, magas, beretvált bajuszú, kis prémekkel díszített télikabátba öltözött utas, találgatták az utasok és néhány kiváncsi ember utánaosont, hogy meglesse, milyen előkelő állami autóba fog ülni. Nagy volt azonban ezeknek a kiváncsiaknak a meglepetése. A szalónkocsi utasa *villamosra szállt, ott is az elülső perrónra. tantuszt vett ki a zsebéből és kisszakasszal ment egészen a Lövölde-térig.* Ott leszállt, gyalog ment az Andrássy-út egyik kávéházába, ahol szerényen megreggelizett, azután megint csak *gyalog* átment a MÁV-igazgatóság palotájába.

Ugyanerről az előkelő utasról megírtuk már *Bud* János, *Herrmann* Miksa és *Fábinyi* Tihamér kereskedelmi minisztersége alatt, hogy szalónkocsin jön hetenként Budapestre, de nem írtuk még meg *Dálnoky-Kováts* Gyula államtitkársága óta. Talán ő is csodálkozik velünk és az utasokkal együtt, hogy valaki, aki *egyénileg ennyire takarékos,* hogy csak kisszakasszal utazik a villamoson, — ami nagyon dicséretreméltó, — *ugyanakkor az államvasutakkal szemben nem helyezkedik ugyanilyen szigorú takarékosság álláspontjára,* hanem nyugodtan igénybeveszi hetenként a *lényeges különös költséget jelentő* szalónkocsit.

Gondolkozásra késztető ellentét, nemde?...

A deres öngyilkossága

Az öngyilkosságok tömegéből is kikivánkozik egy furcsa halálbamenekülés. Az életunt: egy kis fehér ló, akiről csak azért nem lehet azt mondani, hogy önkezével vetett véget életének, mert a lónak tudvalevőleg nincsen keze. Egyébként pontosan úgy végzett magával szegény, mint egy életúnt ember...

Valamikor fiatal korában, jobb napokat láthatott a kis deres. Talán fényes parádékon is résztvett, lehet, hogy díszes uniformisban ült a hátán valami délceg katona. De aztán romlottak a gazdasági viszonyok és elmultak a napok a fehér lovacska felett, aki bizony megöregedett. Egy henteshez került, ahol komolyan kellett dolgoznia, az ellátása azonban sovány volt. Látta ugyan a kis deres, hogy gazdái mindenféle zsíros húsokat esznek jó étvággyal, ezekhez azonban neki nem volt gusztusa, a zabocska pedig soványan jutott a tarisznyába, amit eléje tettek.

A kis deres úgy látszik megúnta ezt a szanált, szomorú életet és elhatározta, hogy véget vet az értelmetlen, örömtelen robotnak. A napokban a Rózsa-utcában hirtelen elragadta a kis kocsit és száguldva kezdett eszeveszettül a kis fehér ló, mint valamikor a régi parádék napjaiban, amikor végiggaloppozott a notabilitások sorfala előtt. Vágtatott a kis deres, neki a Podmaniczky-utcának, ott is egyenesen fejjel a Ferdinánd-híd előtt emelkedő magas falnak... A kis deres már nem volt olyan fiatal, hogy ezért ment volna fejjel a falnak, ebben a végzetes rohanásban szándékosság volt, elvégre egy ló nem mérgezheti meg magát és nem is lőheti magát szíven,, így tehát ez maradt az egyetlen megoldás, holtan maradni az utca kövezetén...

Gyáva volt a kis fehér ló, vagy hős volt? Öngyilkos lett 1934-ben, amikor úgy látszik, már a lovak sem bírják az életet...

Hölgyeim és Uraim,

nem tudom mért vannak úgy oda azok a skótok az ő nagyszabású tengeri szörnyükkel. Telekürtölték vele a világot, féltékennyé tették a derék svédeket, akik siettek bejelenteni a közvéleménynek, hogy nekik már sokkal régebben van saját nagyszabású szörnyük, csak eddig nem akartak henцegni vele — végül is egy skót cirkuszigazgató 20.000 font jutalmat tűz ki egy ötletért, avagy egy szerkezetért, amellyel ezt a Wallace fantáziájára valló tisztes szörnyet varieté-célokra lehetőleg élve rabbá lehet tenni.

Igen, hát varieté... Helyes... De miért az állatot mutogatjuk, miért kelt megdöbbenést és alázatos csodálkozást egy teremtmény, mely részben állati mivoltánál, másrészt arányainak monstruozitásánál fogva kutyakötelességének érzi, hogy magát szörnyű allürökkel protezsálja a brit birodalomban és szerte a világon, amignem egy fényes cirkuszi szerződéshez jut, amellyel bebiztosítja egzisztenciáját, bár — diplomát minden bizonnyal nem szerzett.

Hajlandó vagyok feltenni, hogy a lochnessi szörny az egész demonstrációt egy jó szerződés reményében csinálja, — de nem érdekesebbek azok a szörnyek, akik emberi szerkezettel, emberi fejjel, lábbal, kézzel, végtagokkal és — állati aggyal tesznek-vesznek közöttünk és produkciójuk annyira egyéni és bámulatraméltó, hogy teljes elismerésre késztetik az emberiségnek még azokat a cinikusabb elemeit is, akik különben nem hisznek egyéni kiválóságokban és Lindbergh első Oceánrepülésére is azt mondták, hogy ha lehetetlen lett volna, hát akkor nem sikerült volna.

Nem tudom, mit hencegnek a skótok azzal a vacak vízi szörnnyel. Mennyivel imponálóbb, félelmetesebb még halottan is az a Stavisky például, aki — míg az ormótlan szörny a tengerben fürödve rémítgette a gyenge idegzetű embereket, — egyéneket, közületeket, hatóságokat, hogy ne mondjam államokat vezetett egyszerű cukorspárgára fűzve és könnyedén kivágta a nehéz milliókat, amiket az adófizető polgárság oly verejtékesen hord össze úgyis, mint támasza és talpköve (nem talpfája) a tiszta erkölcsnek.

Ez egy igazi szörny ez a Stavisky, egy valódi, békebeli, háborúutáni tizennyolckarátos szörny — és a franciák mégsem henceg-nek vele. Még kevésbbé szerződtetik varieté attrakciónak. Még csak a Pantheonban sem kap helyet, bár nevét örökre beírta a világ halhatatlanjai közé.

Vagy a mi Bognárnénk például, az ő egyszerű, bár eredményes, kissé darabos természetével és egyéni trancsírozási készségével, amit ugyan kissé fejetlenül, de kétségtelenül közfeltűnést keltően csinált. Ő az igazi szörny, a Szörny, akivel érdemes hivalkodni, akihez képest a skót tengeri bébi, de még az eredeti King-Kong is nevetséges utánzatok csupán. Próbálna az a lochnessi micsoda úgy trancsírozni, hogy még a nemesebb szerveket se sértse meg.

A mi szörnyünk az igazi, nem a skótoké, tessék tudomásul venni. Bognárné egyelőre él, létezik, érinthető, leengedhető, fölhúzható, míg a skót szörny létezéséről egyáltalán nem vagyok bizonyos.

Pláne hogy egy skót most 20.000 fontot igért. Ha egy skót 20.000 fontot igér... Igaz?

(L. M.)

BETHLEN-TÉRI SZINPAD
Jegyrendelés: 443—76
Január 17-én, szerdán
50-*edszer* **Beregi Oszkár** *felléptével* **VALUTA**

Éhség, Forradalom, Szibéria

Rég aratott magyar könyv olyan hatalmas sikert, mint Lévai Jenő „*Éhség, árulás, Przemysl*" című háborús riportregénye, amely rövid idő alatt a magyar könyvkiadás terén rekordot ért el öt kiadásával. Most méltán sorakozik majd ehhez a könyvsikerhez

Lévai Jenő új könyve, az „Éhség, Forradalom, Szibéria",

amely ezen a héten jelent meg. Túlközel áll e könyv írója a *Magyar Hétfő*-höz, semhogy kritikát írhatnánk erről a regénynek is beillő hatalmas történelmi riportsorozatról. Ezért csak — *inkább külsőségeiben* — ismertetni akarjuk a könyvet, amely úgy tartalmánál, mint külső formájánál fogva bizonyára méltán feltűnést fog kelteni.

Az „Éhség, Forradalom, Szibéria" kétkötetes, 500 oldalas vaskos könyv, amely 100 érdekesnél érdekesebb képet tartalmaz.

Eredeti fényképfelvételek ezek az orosz hadifogságból és az orosz forradalom napjaiból. A fényképek, amelyek közül nem egy megy ritkaságszámba, a maga véres valóságában mutatják meg, milyen volt a magyar hadifoglyok élete Oroszországban a különböző fogolytáborokban, miként rendezkedtek be a magyar hadifogolytisztek új, kényszerű otthonukban és miképen éltek éveken át a fogoly-barokkokban. *A legtöbb képet a szerző a hadifogságból hozta haza,* de igen sok olyan érdekes fényképfelvétel is van a könyvben, amelyeket csak a legszorgosabb munkával és utánjárással sikerült felkutatni.

Maga a könyv izgalmas érdekességével túltesz a leglebilincselőbb regényen is. A szerző ott folytatja, ahol az *„Éhség, árulás, Przemysl"* befejeződött, amikor Przemysl várának hős védőserege orosz fogságba kerül. A későbbi fejezetek során azonban természetesen már nemcsak a przemysliekről, hanem

valamennyi Oroszországba került magyar hadifogolyról ad színes, érdekfeszítő képet

a krasznojarszki hadifogolytáboron keresztül Oroszország vérzivataros napjain végig, a szibériai megpróbáltatásokig.

A jövendő történetírója számára is megbecsülhetetlen adatok tömegét tartalmazza ez a könyv, amely

egészen új részleteket mond el például Kun Béla „zászlós" oroszországi szerepléséről

és általában a magyar kommunisták első oroszországi szervezkedéséről, vagyis a magyar proletárdiktatúra csíráiról. Ugyancsak történelmi jelentőségűek azok a fejezetek, amelyek

a cseh légió oroszországi szerepéről és a mai Csehszlovákia megalakulásáról mondanak el eddig még soha meg nem írt, hallatlanul érdekes részleteket.

Ezeken a történelmi adatokon kívül színes és érdekfeszítő rajzát adja a szerző a magyar hadifoglyok oroszországi életének sok ismeretlen mozzanatáról, a hadifogoly-színházakról például, a hadifogoly tisztek üzleti vállalkozásairól, a legénység szörnyű nyomoráról és a fogság ezer más élményéről. Különösen izgalmasak azok a fejezetek, amelyek

az orosz forradalom kitöréséről, a fehérek és vörösek harcairól és a cári család sorsáról mondanak el izgalmas részleteket.

Ezernyi eddig még meg nem írt érdekesség van ebben a könyvben, amely tehát már adatainál fogva is értékes.

Lévai Jenő könyve, az

„ÉHSÉG, FORRADALOM, SZIBÉRIA"

minden háborús könyvnél jobban fogja érdekelni azokat, akik ott voltak az orosz hadifogságban, de épp úgy lebilincseli majd ez a két vaskos kötet azokat is, akik csak leírásokból ismerik a hadifoglyok életét, mert hiszen egy éles megfigyelésű *szemtanu* leírásából ismerik meg a világháború, illetőleg a hadifogság legizgalmasabb eseményeit.

A könyv rendkívül ízléses kiállításban jelent meg és artisztikus címlapja, a stílusos fotomontázs, *Kner* Albertnek remekül sikerült művészi munkája.

LÁSZLÓ FERENC

MÉGOLDOTTÁK A FIATALSÁG PROBLÉMÁJÁT,

— egyelőre — *Tibetben,* ahol megtalálták a dalai láma utódját *egy 23 napos csecsemő személyében.*

Ott igazán nem panaszkodhat a fiatalság, ha már a 23 napos csecsemő is ilyen irigylésreméltó pozíciót foglalhat el. Nem mondjuk, a hasonlókorú fiatalok pillanatnyi helyzete nálunk sem reménytelen, ha nem is adhatunk alája mindjárt az életben való indulásnál ilyen határozottan előnyös jövőt igérő egzisztenciát. Nálunk inkább a néhány évtizeddel idősebb fiatalok sorsa bizonytalan kismértékben. De az övék azután sem oldható meg a lélekvándorlásra való hivatkozással, amint Tibetben.

Mert amíg nálunk egy elhúnyt láma lelke eljutna az újszülött csecsemőig, vagy a diplomás állásnélküliig, — addig a megüresedett lélek már tagja lenne valamelyik politikai pártnak... És akkor...

VIGYÁZZ, HA JÖN A — KOCSIS...

Ujpesten az Árpád-úton egy szénnel megrakodott kocsira felkapaszkodott *Huszár* Imre 9 éves tanuló. A potyautasnak csaknem tragikus vége lett. *Domján* Mihály kocsis ugyanis leugrott a bakról és ostorával verni kezdte a gyereket. Közben az ostorszíj végével belecsapott a kisfiú szemébe, úgy, hogy a szerencsétlen gyerek a fájdalomtól összeesett. A mentők a gyermekkórházba vitték, ahol megállapították, hogy az *ostorszíj vége súlyosan megsértette* a kocsira kapaszkodó gyerek egyik szemét, úgy, hogy *operációra van szükség,* hogy meg lehessen menteni a kis *Huszár* Imre szemevilágát.

A bestiális kocsis ellen megindult az eljárás.

A pesti házmesterek elbocsátják a vicéket, ha a lakbérleti szabályrendeletet nem módosítják

Vasárnap délelőtt a *Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete* valamint a *Budapesti Házfelügyelők Egyesülete* nagygyűlést tartott, amelyen több mint ötszáz házmester vett részt. A mindvégig viharos gyűlésen megjelent dr. *Usetty* Béla országgyűlési képviselő és *Német* Béla a Háztulajdonosok Egyesülete képviseletében.

Friedrich Boldizsár elnök nyitotta meg az ülést, amelyen az új lakbérleti szabályrendeletnek a házfelügyelők szempontjából sérelmes részeit tárgyalták. *Susstovics* Károly volt a kérdés előadója, aki *gyakran megujuló viharok között gyors segítséget kért a kormánytól* és követelte a lakbérleti szabályrendelet módosítását.

— Amennyiben kérelmeinket nem teljesítik — mondotta — úgy Budapesten nem lesz egy házban sem viceházmester. *Minden vicét elbocsátunk.*

A nagygyűlés elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, amely szerint a házfelügyelők azt kérik, hogy *a segédházfelügyelőkkel úgy a bér-, mint a felmondás kérdésében szabadon egyezkedhessenek.* A liftpénzek tekintetében a régi helyzet fenntartását kivánják.

Megkezdődtek a Budapesti Nemzetközi Vásár előkészítő munkálatai

A májusi *Nemzetközi Vásár* előkészítő munkálatai már javában folynak. Már most megállapítható, hogy a rossz gazdasági viszonyok ellenére az idei Nemzetközi Vásár iránt még a tavalyinál is élénkebb érdeklődés mutatkozik a kereskedelem és gyáripar részéről. Minden jel arra vall, hogy *az idei Nemzetközi Vásár még az elmult évek vásárainál is nagyobb sikerrel fog járni, ami elsőrendű gazdasági érdeke az országnak.*

Már az előkészítő munkálatok kezdő stádiumában is rá kell mutatnunk arra a fontos körülményre, amelyre már többször figyelmeztettük az illetékeseket, hogy minél nagyobb súlyt kell fektetni a belföldi vidéki propagandára. A külföld és a megszállt területek helyes propagandája után most a magyar vidéki városokra kell az eddiginél nagyobb súlyt helyezni és *elsősorban a vidéki sajtót kell belevonni a szervezkedés és a propaganda munkájába.* Esetleg *sajtó-ankétre* kellene összehívni a magyar vidéki lapokat és meg kellene állapodni velük egy olyan hathatós kampányban, amely biztosítaná a budapesti *Nemzetközi Vásár* teljes sikerét belföldön. A vidéket minél nagyobb mértékben — az eddiginél mindenesetre élénkebben bele kell kapcsolni a *Nemzetközi Vásár* előkészítő munkálataiba és magába a vásárba. Most még nincs késő és kétségtelen, hogy a vidék szívesen veszi ki a részét a reáeső munkából.

Nagy számban jelentkeznek a kiállítók az országos mezőgazdasági kiállításra

A mult évi mezőgazdasági kiállításnak a rossz viszonyok ellenére elért nagy sikere alapján a magyar gazdák bíznak abban, hogy az idei kiállítás is teljes mértékben be fogja váltani várakozásaikat és ezért is tömegesen jelentkeztek máris a kiállításon való részvételre. A kiállítás és vásár időpontját a rendezőbizottság a tenyésztők egyhangú óhajának megfelelően az eddigi bevált időpontban, március 22 és 26. között állapította meg.

Ez évben is megrendezik a tenyészállatkiállítás kiegészítéseként a díjazott lovak és szarvasmarhák elővezetését, valamint a nagysikerű lovasmérkőzéseket, különböző látványos lovasmutatványok bemutatását és fogatok előhajtását. A hízott állatkiállítást, amely mult évben — első alkalommal — nagy érdeklődést keltett, idén szélesebb keretekben kívánják megrendezni.

A kiállítás rendezősége igyekszik a szokásos anyagon kívül új, tanulságos látnivalókat is bemutatni. Uj csoport lesz a gyümölcskiállítás, amelyet a Gyümölcstermelők Országos Egyesületével karöltve rendeznek és amelyen bemutatják a télen át eltartható, páratlan ízű és zamatú magyar gyümölcsöket, főként almát és körtét. Feltűnést fog kelteni a zöldmezőkiállítás is.

A kiállítás bejelentési határidejét a rendezőbizottság (Címe: Budapest, IX., Köztelek-u. 8., telefon: 866—85, 866—01 és 866—05) a tenyészállatoknál január 15-ében, a többi csoportoknál pedig február 1-ében állapította meg.

a jó csillár márkája!

bronzfigurák, íróészletek, ajándéktárgyak, modern kerámiák

Erzsébet körút 41 Csillárok és Világítás Részvénytársaság

Mi okozta az Árpád-gőzös katasztrófáját?

Elvész a hajó tízezerfontos biztosítása

Az Indiai-óceán hullámai már régen elsimultak a szerencsétlenvégű *Árpád* gőzös roncsai felett, azonban az igazi vihar most kezdődik csak a hivatalos vizsgálat megindulásával. Számos vád vetődött fel már eddig is és sok szó volt már arról, hogy *vajjon nem lehetett volna meggátolni a hajó pusztulását kellő előrelátással* és lelkiismeretes dolog volt-e a *harminchatéves megrokkant hajót* egy sokezer tengeri mérföldes útra bocsátani súlyos rakománnyal? Tengerészeti és szakkörökben a legkülönbözőbb vélemények hangzanak el ebben az ügyben, melyek leginkább abban egyeznek, hogy a *kimustrált gőzhajó pusztulása egyáltalán nem volt meglepetésszerű.*

Beszéltünk az Árpád gőzös egyik volt vezető tisztjével, aki évekig járta a tengert a hajó fedélzetén.

—Az Árpád gőzöst két évvel ezelőtt magam vizsgáltam át alaposan — mondotta —, *akkor már erősen látszott úgy a vázon, mint a gőzgépeken az idő romboló hatása* A génuai dokkban volt a hajó teste szárazra emelve, de *már akkor megérett arra, hogy szétszedjék* és alkalmas részeit üzemben lévő óceánjárók karbantartásánál hasznosítsák. Mindenekelőtt a hajó farán elhelyezett propellert merevítő acéllemezeket kellett volna felújítani, vagy legalább is szegecselésüket kijavítani, mert különösen itt volt erősen megrongált állapotban az Árpád. A katasztrófa színhelyén a tenger négy-ötezer méter mély, tehát *zátonyra gondolni képtelenség.* Ellenben súlyos gyanuok van arra, hogy a propeller a hosszú út közben kilazította traverzeit és végül *leszakadt* a merevítőkkel együtt. Így *a hajó oly hatalmas léket kapott, hogy a szivattyúk képtelenek voltak megküzdeni a betóduló vízzel.*

Egy másik sokat vitatott körülmény a hajó hatalmas vargabetűje, amellyel ahelyett, hogy a Suezi-csatornán haladt volna keresztül, *megkerülte az afrikai kontinenst.* A csatornán való keresztülhaladásért ugyanis horribilis *„csatornavámot"* kell a hajóknak fizetni, viszont a nagy kerülő feleméstt ugyanolyan értékű üzemanyagot. Igaz viszont, hogy a csatornavámot készpénzben kell lefizetni, a szenet ellenben — hitelre adják. Vajjon szabad volt-e ilyen anyagi kérdések miatt többezer kilométeres kerülőt csinálni és a legénységet életveszélynek kitenni?

Közben pedig *súlyos bonyodalmak merültek fel a hajó biztosítása körül. Az Árpád több mint tízezer angol fontra volt biztosítva az* angol *Lloyd Biztosító Társaságnál,* azonban a biztosítás csak egy bizonyos *kötött útvonalra érvényes.* A katasztrófa színhelye viszont *kívül esik ezen az úton.* Így a hatalmas biztosítási összeg utolsó fillérig *elvész,* sőt a hajó birtokosának még az ötezer tonna elpusztult foszfátrakományt is meg kell térítenie az áru tulajdonosának.

A legénység sorsa még minden teljesen kétséges, mivel a *„Levernbank"* angol teherhajóról, amely az Árpád személyzetét felvette, nem tudni hogy milyen irányban halad. Lehetséges, hogy Európa felé tart, de az is megtörténhetik, hogy Ausztrália és akkor az egész legénységet ott teszik partra.

Az Árpád katasztrófája ügyében máris a legszigorúbb vizsgálat indult meg, amely még sok érdekes adatot vethet felszínre.

BREITFELDNÉL a megszokott minőségben

Kabát- és ruhaosztály:

270 drb szőrmézett télikabát már 48.- P-ért
120 „ átmeneti kabát ... már 30.- P-ért
150 „ szövet-, délutáni és estélyi ruha már 18.50 P-ért

Szőrmeosztály:

60 drb különféle szőrmebunda már 180.- P-ért
Valódi perzsabunda ..... már 1100.- P-ért
Perzsalábbunda ..... már 580.- P-ért

BREITFELD szűcs, IV, Váci-utca 14

A Magyar Hétfő ankétja az

állásnélküli diplomások és diploma nélküli állástalanok elhelyezése ügyében

Hivatalos kimutatás szerint 4600 állástalan diplomás elhelyezéséről kellene gondoskodni. 4600 állásnélküli diplomás, megdöbbentő szám, amely szomorúan világít rá Trianon utáni kifosztott koldusmivoltunkra. Az egyetemi zavargásoktól egészen függetlenül, kétségtelen, hogy elsőrendű államérdek az állástalan diplomások elhelyezése. Főiskolát végzett, értékes emberek ezek egytől-egyig, akiknek tudásáról, munkásságáról nem mondhat le Csonkamagyarország. Kenyeret kell biztosítani számukra azonnal, hiszen már tegnap, sőt tegnapelőtt kellett volna. Épp ezért csak helyesléssel fogadhatja mindenki a kultuszminiszter által megindított mozgalmat az állásnélküli diplomások elhelyezése érdekében. A tagadhatatlanul helyes akciónak azonban van egy szépséghibája.

A kultuszminiszter tanácskozásra hívta meg ebben az ügyben a gazdasági erdekeltségek vezetőit, a gyáriparosokat, a kereskedelmi és iparkamarát, a bankokat. Ezek a még folyamatban levő megbeszélések azzal a reménnyel kecsegtetnek, hogy *az állástalan diplomások egy részét sikerül is kenyérhez juttatni.* A gazdasági érdekeltségek hajlandók bizonyos *áldozatokra,* azonban nem hallgathatták el a miniszter előtt aggodalmukat, hogy akkor, mikor egyoldalról állandó lebontások során elbocsátják az alkalmazottakat, nehéz most olyan jogcímet találni, amely megindokolná új tisztviselők felvételét, még ha azok — *diplomások is.* A kormány szelíd nyomással bizonyára el fogja hallgattatni ezeket az aggodalmakat, azonban sem a gyáripar, sem a kereskedelem nem fog elmenni addig a határig, ami már érzékeny anyagi áldozatokat jelent számukra.

Minden szépítés nélkül hangot kell továbbá adni annak az aggodalomnak is, hogy az új állásokban elhelyezett diplomások helyett a magánvállalatok ugyanannyi, *diplomával ugyan nem rendelkező,* de annál régibb tisztviselőt fognak elbocsátani.

Vagyis a 4600 állástalan diplomásból elhelyeznek majd talán ezerötszázat, de esetleg ugyanannyi nem diplomás tisztviselő válik ugyanekkor kenyértelenné...

Szörnyű igazságtalanság volna ez, amely mellett nem szabad szó nélkül elmenni. Annál kevésbbé lehet itt értelmetlen *struccpolitikával* megelégedve tudomásul venni, hogy ennyi és ennyi állástalan diplomást sikerült elhelyezni, vagyis hogy *„ez a probléma örvendetes megoldáshoz"* közeledik, mert hiszen tudtunkkal

nemcsak az állástalan diplomások problémája okoz gondot az országnak, hanem a diploma nélküli állástalanoké is.

És ki beszél valaha is ezekről?! Ki beszél a közel tízezer állásnélküli diplomás mellett arról a talán *ötvenezer diploma nélküli állástalanról,* akik ugyancsak a kétségbeesés és kenyértelenség hullámaiban fuldokolnak? És ki beszél a munkanélküliek, a kenyértelen fizikai munkások szomorú tízezreiről?

Nemcsak az állásnélküli diplomások elhelyezése fontos tehát, hanem

a diploma nélküli állástalanoké is.

Mert nemcsak a főiskolát végzett es kutyabőrt szerzett kultúrerőkre van szüksége ennek az országnak, hanem *azokra is, akik ugyan csak érettségit tettek, vagy még azt sem, azonban mégis tudnak és akarnak dolgozni és akik részére nem akad egyetlen árva irodasztal sem ebben a szegény országban.* A diplomanélküli állástalanok hallgatnak es hallgat róluk mindenki.

Itt az ideje, hogy végre a középiskolát végzett állásnélküliek is szervezkedjenek a kenyér érdekében, amit tőlük épp úgy nem lehet megtagadni, mint a diplomásoktól

A megélhetésre mindenkinek egyformán joga van, lehetetlen az állásokat csak speciális iskolai végzettséggel bírók között felparcellázni. Helyezzék el minél sürgősebben az állásnélküli diplomásokat, de *nyomban gondoskodjanak a diploma nélküli állástalanok kenyerének biztosításáról is.*

*

Fenti cikkel kapcsolatban a Magyar Hétfő szívesen ad helyet minden hozzászólásnak és praktikus tervnek, amely a középiskolát végzett, diplomanélküli állástalanok szervezkedésére és elhelyezésére vonatkozik. Reméljük, hogy elgondolásunkból komoly mozgalom csírázhat ki, amely az állásnélküliek tömegeit segíti majd kenyérhez...

Mi lett volna...

Közéleti férfiak nyilatkozata, hogy miképpen végezték a középiskola IV. osztályát

A kultuszminiszter új középiskolai reformjának terve szerint tudvalevoleg a *középiskolák negyedik osztályának elvégzése után szelekciónak vetnék alá a diákot* és csak e szelekció alapján dőlne el, hogy az illetők tovább folytathatják-e középiskolai tanulmányaikat egészen az érettségiig, vagy sem. Kétségtelen, hogy a tervbevett reformnak ez az elgondolás *sok igazságtalanságnak* volna a szülőanyja. Hiszen képzeljük csak el, *mennyi kiváló közéleti férfiú van, aki a középiskola negyedik osztályában talán olyan gyenge diák volt, hogy az új szelekció szerint nem bocsátották volna felsőbb osztályba...* Holott ezek a közéleti férfiak azóta mégis sikeresen elvégezték az egyetemet, sőt az élet iskolájában is megállták a helyüket, ahol pedig kíméletlen a szelektálás...

A *Magyar Hétfő* munkatársa több közéleti férfihez fordult azzal a kérdéssel, *milyen eredménnyel végezték el a középiskola negyedik osztályát.* Bár azok akik a gimnázium alsó osztályaiban rossz diákok voltak, erről nem szívesen nyilatkoznak és így inkább csak a jó tanulók nyilatkozatai állnak rendelkezésünkre, mégis tanulságosak ezek a nyilatkozatok és sejtetik, hogy *milyen szomorú eredményre vezetne ez a szelektálás...*

A következőkben adjuk a nyilatkozatokat:

Sipőcz Jenő dr. polgármester:

— Mindig eminens tanuló voltam. Kivételesen a negyedik gimnáziumban kaptam egy kettest — magyarból.

Fabó Zoltán dr. főügyészhelyettes:

— Én, kérem, nem nyilatkozom. Nem szeretek szerepelni. Mert az ügyész olyan, mint a szép asszony: *Nem jó, ha sokat beszélnek róla.*

Auer Pál dr. főügyészhelyettes:

— Én nem is jártam a negyedik gimnáziumba. Sőt — iskolába se jártam. *Magántanuló voltam.*

Hernádi Antal dr., a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója:

— Jó tanuló voltam, de *volt egy gyengém is. A számtan. Ezért lettem bankigazgató.*

Góth Sándor színművész:

— Az alsóbb osztályokban, így a negyedik reálban is jó tanuló voltam, később azonban az előmenetelem hanyatlott. Ennek a hanyatlásnak az oka a *színház volt.* A hetedik reálból ki is maradtam és később magánúton tettem csak le az érettségit.

Markovich Miklós dr., ny. rendőrfőtanácsos, ügyvéd:

— Mindig színjeles voltam, igaz, hogy sokat tanultam, még pedig szigorú gimnáziumban: *a piaristáknál.*

Darányi Zoltán dr. büntetőjogász:

— *Negyedik gimnáziumban megbuktam latinból.* Később jobban tanultam és jól érett lettem. *A bukást és a pótvizsgát sohasem szégyelltem,* mert a pubertas korban lévő gyermeknél, aki természetszerűleg ebben a korban szórakozott és hanyag, *nem lehet és nem szabad a jövőjére kiható intézkedéseket tenni.* Ezért nem is értem a tervbevett rendelkezést.

Fáblán Béla dr., ügyvéd, országgyűlési képviselő:

— *A negyedik gimnáziumban gyenge tanuló voltam. Valószínűleg nem kaptam volna huszonhat pontot. Így hát nem léphettem volna felsőbb osztályba,* mert a rostavizsgán elvágtak volna. Hogy ezek után mi a véleményem a rendeletről?... Jobb, ha nem mondom meg!

Hermann Miksa dr., ny. kereskedelemügyi miniszter, műegyetemi tanár:

— A gimnáziumban végig jó tanuló voltam Így hát én bizonyára megszereztem volna a szükséges pontokat.

Vázsonyi János dr. ügyvéd, országgyűlési képviselő:

— Nálam nem lett volna semmi baj, mert az első tanulók közé tartoztam. Természetesen ennek ellenére nem helyeslem a pontozással egybekötött rostavizsgát.

Benárd Ágost dr., orvos, ny. népjóléti miniszter:

— Negyedik gimnáziumban *egy kettesem volt.* A többi osztályzatom jeles. Nálam tehát nem történt volna baj. De ha végiggondolok iskolatársaimon, akkor eszembe jut, hogy *bizony, sok rossz tanuló, sőt buta diáktársam nagy karriért csinált,* bár az iskolában gyenge tanuló volt.

*

Legvégére hagytuk az új középiskolai reform megteremtőjét: Hóman Bálint kultuszminisztert, akit azonban nem is kellett megkérdeznünk, mert kezünkben van a Barcsay-utcai gimnázium régi értesítője, amelynek tanusága szerint a mostani kultuszminiszter tiszta jeles bizonyítvánnyal végezte a középiskola negyedik osztályát. Így tehát Hóman Bálint nem érezte volna át negyedikes korában azokat a gyötrelmeket, amelyek most reformja következtében a 14 éves diákokra várnak a szelektálás jóvoltából... S talán azért is adja ki oly könnyen új rendeletét?

1000 pengős pályázati hirdetmény

A közismert olcsó (dobozonként 40 fillér) Kalment gyógycukorka propagálására rövid, kétsoros jelmondatot keresünk, mely a rekedtség, köhögés, légcsőhurut és szájfertőtlenítésnél elsőrendűen bevált Kalment gyógycukorka nagy előnyeit legkifejezőbben propagálja. A pályázat felett öttagú zsüri dönt.

Benyújtási határidő 1934 február 15.

Levelezőlapra irandó a jelmondat, pontos cim feltüntetésével. Mivel minden doboz KALIMENT-hez mellékelt használati utasítás részletes felvilágositást nyujt a KALIMENT összes előnyeiről, csak azt a pályázót vesszük figyelembe, ki ezen utasításon feltüntetett nagy „KALIMENT" cimszót a lapra felragasztja.

I. dij P 300.—
II. dij P 200.—
III. dij P 100.—
V. dij 2 darab autóbuszjegy Lillafüredre és vissza.

Jutalmazzuk azonkivül a 20 legjobb pályamondatot is:
10 db 20.— pengős és 10 db 10.— pengős dijjal

Pharmacia gyógyszergyár r.-t., VII., Izabella-tér 6.

Sárga liliom

a legnagyobb magyar operettsiker

Fővárosi Operettszínház

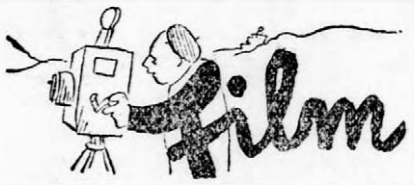

662 mozit engedélyezett a belügyminiszter a községek részére

A hivatalos lap vasárnapi számában megjelent a belügyminiszter új rendelete a községek moziengedélyeinek kiadásáról. Ezek az engedélyek egészen 1938 december 31-ig vannak érvényben és némi eltérést mutatnak az eddigi beosztással szemben. Az új rendelet szerint a belügyminiszter összesen 662 községi mozit engedélyezett, ebben a számban azonban nincsenek benne a vidéki városok mozgóképszínház-engedélyei. Érdekes, hogy a legkisebb községek legtöbbjének is van már mozija, sőt olyan községben, mint például Pomáz, két moziengedély van érvényben, Diósgyörött pedig három.

Erkölcs és szerelem. A mai gazdasági élet nyomorában és küzdelmében az asszony néha olyan lépésre kényszerül, amelyben az erkölcsi felfogás szembe kerül a szerelemmel és néha egyik, néha másik nyomja le a mérleg serpenyőjét. Ennek az asszonyi dilemmának filmfeldolgozása az *Erkölcs és szerelem* című dráma, amelyet *Reinhardt*-színészek főszereplésével rendezett Georg *Jacoby*, a legrégibb és legismertebb német filmrendezők egyike.

Greta Garbo helye a művészet Pantheonjában. A newyorki lapok valósággal ünneplik *Greta Garbot* abból az alkalomból, hogy a newyorki Astor-mozgószínházban bemutatták legújabb filmjét, a *Krisztina királynőt*, melyben ennek az érdekes egyéniségű svéd uralkodónőnek ifjúkori szerelmi regényét játssza el. A kritikák azt mondják, hogy az isteni *Garbo* olyan tökéletes, annyira művészi, hogy *Duseval* egyenrangú és helyét biztosította a művészet örök pantheonjában. A filmet Rouben *Mamoulian* rendezte és férfifőszerepeit John *Gilbert*, Lewis *Stone* és Jan *Keith* játszák.

HONTHY HANNA JÁTSSZA BÉCSBEN IS A „SÁRGA LILIOM" PRIMADONNASZEREPÉT

Estéről estére zsufolt nézőtér előtt, nagy sikerrel játssza a *Fővárosi Operettszínház* kitünő együttese a *Sárga liliom*-ot. A szombat esti előadást végignézte a jelenleg Budapesten tartózkodó Hubert *Marischka*, a Theater an der Wien igazgatója is, aki az előadás végén felkereste öltözőjében a darab primadonnáját, *Honthy Hannát* és leszerződtette őt a *Sárga liliom* bécsi előadásának primadonna szerepére. Előadás után a *Magyar Hétfő* munkatársa beszélt Hubert *Marischkával*, aki a következőket mondotta:

— Nagyon örülök, hogy a legkitünőbb magyar primadonna, *Honthy Hanna* az én színházamban egy magyar operettben lép a bécsi közönség elé. Az előadásnak lesz különben még egy magyar szereplője és pedig *Pártos Gusztáv*, aki ugyanazt a huszárhadnagy szerepet fogja Bécsben eljátszani, amit itt Pesten is nagy sikerrel alakít.

BEZÁRT A KRIPTA-BÁR UTÓDJA IS.

Néhány hónappal ezelőtt feltünést keltett, hogy a rendőrség váratlanul razziát tartott a Révay-utcai Kripta-bárban. A bár, mint emlékezetes, halottas háznak volt berendezve és a bárpult például egy koporsó volt. A razzia eredményeképpen a rendőrbíró a tulajdonosokat elzárásra és pénzbüntetésre ítélte. A tárgyalás után a tulajdonosok átalakították a helyiséget és azt Caffee Rita néven nyitották ismét meg A közönség azonban elkerülte az új lokált, amely így fizetési zavarok közé került és pénteken este bezárta kapuit és már szombaton kitették a szomorú cédulát: „Ezen helyiség azonnal kiadó."

Két kedves pletyka

A népszerű, fiatal, nagyon tehetséges *publicista* és az előkelő magánszínház *hamvasszőke kis művésznője* állandóan együtt láthatók és minden este az Andrássy-úti kávéházban vacsoráznak. Házasság kizárva, és pedig azért, mert a publicista — nős.

A másik pletyka főhőse a belvárosi prózai színház *pápaszemes harmad-naivája*, aki szakított hű kísérőjével, az ismert, nemrég elhúnyt építész fiával és állandóan a legdivatosabb nyakkendőket viselő *áldzsentri* társaságában mutatkozik.

Stux és Fux a bálteremben

Szín: az egyik fővárosi bál, ahol Stux és Fux találkozik.

FUX: Nini, a Stux is itt van! Mi az, Stux úr, maga bálba is jár?

STUX: Dehogy járok.

FUX: De, hiszen látom, hogy jár.

STUX: Rosszul látja. Mert én ülök...

FUX: Ezt szeretem, hogy ma jó kedve van! Így is illik a farsangban. Tyühaj, sohse halunk meg!

STUX: Pszt! Halkabban az Istenért! Még meg találja hallani az anyósom...

FUX: No és, mi van abban?

STUX: Na hallja, ő még komolyan veszi és tényleg nem hal meg soha.

FUX: Mi az, az anyósa is bálozik még?

STUX: Miért még? Már. Amióta férjhez adta a legidősebb unokáját, azt mondja, már nyugodtan járhat mulatságokra, mert már nem kell félni, hogy elhódítja a fiatalembereket.

FUX: És táncol is az anyósa?

STUX: Csak nem gondolja, hogy akad olyan elszánt ember, aki felkérné...

FUX: Szóval petrezselymet árul.

STUX: Dehogy. Libát árul...

FUX: Hogy-hogy?

STUX: Úgy, hogy ez a foglalkozása. Mióta cikk a petrezselyem?

FUX *(mérges)*: De Stux, azt szokták mondani, hogy ha valakit nem kérnek fel táncra, hogy petrezselymet árul!

STUX: No és annak a kis petrezselyemnek olyan vonzóereje van, hogy ha azt mondják, akkor már felkérik?

FUX: Nem is értem, hogy maga miért nem jött álarcban! Okosnak kellett volna maszkíroznia magát, akkor biztosan nem ismerte volna fel senki!

STUX: Ne mérgelődjön, Fux úr, hanem inkább nézen oda, micsoda szörny! Elől kígyó, hátul krokodil?

FUX: Mi az, csak nem maszkirozta magát valaki a lochnesi szörnyállatnak?

STUX: Nem. Csak egy női cipő...

FUX: Már megint bedőltem magának! És épp a feleségem cipőjét gúnyolja? Elég sok pénzembe került. Ezt vettem neki karácsonyra.

STUX: Én praktikusaban oldottam meg a feleségem kriszkindlijét.

FUX: Hogyan?

STUX: Az én feleségemnek csak a legújabb divat imponál. Nyáron már őszi kosztümben jár, ősszel már bundát hord, hát most bosszút álltam rajta. Karácsonyra husvéti tojást vettem neki...

FUX: No, ezekből a viccekből nem élünk meg. Táncolni kellene. Maga igazán sohasem táncol?

STUX: De állandóan...

FUX: Mi az, hogy álandóan?

STUX: Állandóan úgy táncolok, ahogy a feleségem fütyül.

FUX *(dühöng)*: Majd megtáncoltatnám én magát!

STUX: Na hallja, férfiakkal meg egyáltalán nem táncolok!

FUX: Ugyan, hagyja ezeket az ostobaságokat! Ha még azt mondaná férfi létére, hogy például kézimunkázni, vagy varrni nem tud, azt még értem. De táncolni! Bluzt csak tud?

STUX: Dehogy tudok.

FUX: De hiszen az egyszerű!

STUX: Ne haragudjon, mégsem tudok bluzt varrni...

FUX *(vörös a méregtől)*: Stux, nem varrni! Nem tudja, hogy mi az a bluz?

STUX: Már hogyne tudnám. Női ruhadarab.

FUX: Az esze tokja! Az egy modern tánc! Valami kecses szépség van a bluzban...

STUX: Már attól függ, hogy kinek a bluzában...

FUX: Mondhatom, maga még a bálban is felbosszantja az embert! Pedig ki kell használni az idei farsangot. Ugyis nagyon rövid. Február 13-án már vége van.

STUX: Na, az még elég hosszú idő. Egy hónapra talán mégis érdemes lesz akkor még nyitnom egy kis üzletet...

FUX: Milyen üzletet?

STUX: Jó lesz egy kis pincehelyiség is. Petrezselymet árulni... Ha ez szezóncikk..,

FUX *(a düh tetőpontján)*: Úgy kell nekem, ha szóbaállok magával! Csináltatok direkt erre a bálra egy vadonatúj drága frakkot és akkor ideállok magával szórakozni!

STUX: Ne mondja! Uj a frakkja? Pedig pedig egy hatalmas pecsét van rajta.

FUX *(ijedten)*: Na, ne csináljon rossz vicceket! Komolyan pecsétes?

STUX: A legkomolyabban mondom, hatalmas festékfolt van rajta. De azért ne legyen úgy kétségbeesve. Ki lehet venni ezt a foltot.

FUX: Ki lehet venni? Igazán?

STUX: Hogyne. Már három méter távolságról ki lehet venni...

LÁSZLÓ FERENC.

Gustav Fröhlich

legszebb alakítása — **Bolváry Géza** ragyogó filmje:

Csókra vár az asszony

Mától — kizárólag **PALACE**

A társalgóban

— Beszélgessünk el a felvonásközben, amíg elszívjuk ezt a cigarettát. Ki mit tud az új darabokról? Mi hír a pletykafronton? Mi újság a színházak és a mozik körül?

— A *Nemzeti Színház* válságáról most már nemcsak művészi, hanem politikai körökben is komolyan beszélnek. *Voinovich* Géza, aki kitünő esztéta ugyan, de nem gyakorlati színigazgató, egyelőre megmarad a Nemzeti Színház igazgatói székében, de hír szerint csak azért, mert *hamarjában nem tudnak megfelelőbb embert az állam drámai színházának élére állítani.* Pedig akadna még erre a tisztségre megfelelő szakember, dehát, tudjuk hogyan van ez, *a különböző szempontok, meg miegymás, ami ilyenkor érvényesül*... Nem elég, hogy valaki rátermett legyen, vannak ennek más előfeltételei is ...

— No és a többi válsággal küzdő színház? A *Pesti Színház* legújabb igazgatójelöltje, *Vitéz* Miklós is visszalépett, a *Kamaraszínház* az állami igazgatás és új bérlő veszedelmei között ingadozik, az *Új Színpad* végleg becsukott és másutt sem fenékig tejfel... Veszik észre, hogy *milyen kevés színházban játszanak prózát?* Most az operettekre vetik magukat a drámai színházak és kabarék is. A *Wertheimer*-konzorcium például teljesen átpártolt az operetthez. Rájöttek, hogy az operettszínészek nélkül is lehet zenés darabot játszani...

— Pedig az operettek terén sincs éppen konjunktúra. A szó szoros értelmében *recsegropog* minden a színházak tájékán. Jó példa erre szegény *Krausz* Mihály, *aki alatt dirigálás közben összeomlott a karmesteri pulpitus a Fővárosi Operettszínházban.* Egy zeneszerző-karnagy, aki nem *meg-*, hanem *lebukott*...

— Azért mégis nagyobb a siker az operettszínházakban, mint például a *Vígben*. Most nincs jelen se *Roboz*, se *Jób* Dani, hát magunk között megállapíthatjuk, a Vígszínháznak megint nincs sok szerencséje új darabjával. Pedig ez a *Deval* tehetséges ember és a „*Tovaris*"-nak Párizsban határozott sikere volt. Ép az a baj azonban, hogy mostanában még azok a darabok is, amelyeknek minden emberi számítás szerint sikerüknek kellene lenni, sorra buknak a Lipót-körúton. Pedig *Titkos* Ilona érdekes és izgalmas új szerepében, *Rajnai* is jó és *Mály* is kitünő, mégis szintelen az egész. *Hamarosan megkezdődnek megint az új darab próbái a Vígben... Csortos* mégis csak hiányzik a Vígszínházból. Most csak operettezik, de olyan jókedvű, telivér alakítást, mint jazzdobosa, rég nem vitt színpadra vérbeli operettszínész sem. És hogyan *énekel*, hogyan *kezeli a dobot!* A főpróbán a francia operett elmés fordítója, *Stella* Adorján nevetett a legtöbbet — *Csortos rögtönzött viccein*...

— Hiába, nálunk nem tudják megbecsülni az igazi értékeket. A napokban a kezembe került például egy könyv, amit a megszállt Délvidék magyar könyvkiadóvállalata, a Kalangya-könyvtár adott ki. Van ebben a könyvben egy háromfelvonásos vígjáték, „*Áram*" a címe, *Radó* Imre írta akinek már Budapesten is voltak szép könyvsikerei. Nálunk állandóan darabhiányról panaszkodnak és a Délvidéken *könyvalakban* kell megjelenni egy ilyen pompás vígjátéknak! *Hol van a színigazgatók szeme, hogy nem kutatják fel az ilyen értékeket?*

— Az igazgatókat túlságosan elfoglalják *a pénzügyek* és mahelnap ezektől nem jutnak hozzá a művészi szempontok mérlegeléséhez. Hát még szegény vidéki igazgatók! A napokban láttam egy kimutatást, amely szerint a kecskeméti színháznak például a maximális bevétele zsúfolt ház esetén *csak 500 pengő*. Persze ez csak elméleti összeg, mert egyrészt soha sincs zsúfolt ház, másrészt az 1.50 pengős legdrágább jegyet is 1.20-ért kénytelen a színház kedvezményesen adni. Így *legjobb esetben, ha 300 pengőt vehet be a kecskeméti direktor egy estc*. Könyvű kiszámítani, hogy miképen lehet fedezni ebből a kiadásokat...

— Akkor mégis csak jobb *a mozik* helyzete. Különösen, ha jó filmet mutatnak be. Például a héten több film aratott becsületes sikert. Így például *Lauri Volpi* új filmje: a „*Nápolyi szerenád.*" Olaszország adja a pompás díszletét és *Mascagni* a nagyszerű muzsikáját ennek a filmnek, amelyben a híres énekes tenorján kívül Lilian *Dietz* hódító szépsége is olyan kvalitás, amely hozzájárul a sikerhez úgy a *Forumban*, mint a *Décsiben*.

— Új magyar filmet is láttunk e héten a *Rádiusban* és a *Kamarában*. Az első magyar film, amelynek külső felvételei részben külföldön: Velencében készültek. Az „*Egy éj Velencében*" tehetséges munka, mulatságos meséjéért, ötletes rendezéséért és kitünő zenéjéért az új középiskolai reformterv szerint öt *ponttal jutalmazzuk Vaszary* Jánost, *Cziffra* Gézát és *Angyal* Lászlót. Még jobb osztályzatot érdemelnek a szereplők. *Simon* Zsuzsa, *Balla* Lici, *Gombaszögi* Ella, *Csortos* Gyula, *Verebes* Ernő, *Gózon* Gyula és *Tarján* György egytől-egyik „*felsőbb osztályba léphetnek*". Bravó magyar filmgyártás!

— Az Urániában és Ufában viszont az „*Extázis*" című filmet láttuk, amely nagyon bátor és komoly művészi produkció. Majdnem mindvégig néma ez a film, amely nem sorolja fel a szereplők és rendező nevét, pedig egytől-egyig nagyon tehetséges művészek. A főszerepet játszó színésznő — állítólag Heddy *Kiessler*, Reinhardt egyik felfedezettje — érzékien szép és izgalmasan tehetséges nő. Vannak jelenetei — nem is szólva arról, amikor minden ruha nélkül szerepel... — amelyekben egy-egy arcrángásával többet mond, mint a leghosszabb dialóg. Valóban — *extázisba* hozza az embert...

— No, tartsunk fenn valamit a lelkesedésből a következő felvonásra is. Csengettek, gyerünk be a nézőtérre, folytatódik az előadás.

L— —c.

Megállítja

a kisebb bajt, mielőtt nagy lesz:

KALIMENT

gyógycukorka, köhögés-rekedtség ellen. Egy doboz ára 40 fill. patikában, drogériában és cukorkaüzletekben.

Leleplezzük a „Valuta" álnevű szerzőjét:

Bayar Mihály azonos Beregi Árminnal, Beregi Oszkár testvérbátyjával

Néhány héttel ezelőtt mutatta be a Bethlen-téri Színpad *Bayar* Mihály *Valuta* című színművét. A színház kommünikékben adta tudtára a közönségnek, hogy *Bayar* Mihály, az eddig még ismeretlen szerző, Kolozsvárott ujságíró. Ez a magyarázat azonban a pletykára mindig éhes színházi köröknek nem volt elegendő. Megindultak a találgatások: vajjon ki írta a *Valutát?*

Egyes beavatottak azt is tudni vélték már, hogy a darab szerzője nem más, mint a nemrég elhunyt német író: *Ujhelyi Nándor*.

A színház igazgatóságát is sokan ostromolták a szerző személyére vonatkozóan, azonban itt erősen kitartottak amellett, hogy a darabot *Bayar Mihály* írta.

A *Magyar Hétfő* munkatársa utánajárt a dolognak és most leleplezzük a *Valuta* szerzőjét, aki nem más, mint *Beregi Oszkárnak, a darab főszereplőjének a testvérbátyja: Beregi Ármin.*

Megállapításunkat közöltük *Rákosi* igazgatóval, aki erre kijelentette, hogy *ők csak a kétszázadik előadás után akarták leleplezni Beregi Ármin inkognitóját*, még pedig azért, mert a *Timosánál* is csak a kétszázadik előadás után tudódott ki, hogy nem a nemlétező *Awigdor Amschell*, hanem *Gellért* Lajos és *Vándor* Ignác a szerzők.

Mi azonban már most, még jóval a kétszázadik előadástól innen leleplezzük, hogy ki a szerző. Tesszük ezt azért, mert ha a kétszázadik előadásig várni kellene — sohasem tudódna ki, hogy tulajdonképpen ki is a *Valuta* szerzője.

Az asszony spórol...

A fiatal ujságíró néhány héttel ezelőtt feleségül vette *a gyönyörű, de nagyon ritkán szereplő filmszínésznőt*. Szolidan, csendesen élnek, csak este mennek le vacsorázni az Andrássy-úti kávéházba. Vacsora közben egyszerre csak megszólal a fiatalasszony:

— *Már három napja veszekszem, mert a Gyuri mindig elfelejt aszpirint venni. Na de ma éjjel, amikor hazamegyünk — veszünk!*

Éjjel fél egy órakor indultak el a kávéházból. A sarkon gyógyszertár van. Megszólal a fiatal férj:

— Kérlek, egy aszpirin nappal húsz fillér, most negyven. Vegyünk?

Mire a fiatal asszony:

— *Tudod mit? Van egy ötletem: Ne vegyünk aszpirint — inkább tovább veszekszem.*

Így fest 1934-ben közelről egy „*bohém*" művészházaspár.

LEOPOLDI BEMUTATKOZÁSA A BOCCACIÓBAN

Pénteken este zajlott le **Leopoldi**, a híres bécsi slágerkomponista és **Betja Milskaja**, a tiziánvörös sanzónénekesnő bemutatkozása a **Boccaccio**-mulatóban. Előkelő közönség tapsolta végig a tehetséges művészpár kitünő műsorát.

— A FEJFÁJÁS OKAIRÓL. Az emberi test minden szervéhez a vér szállítja a működéshez szükséges anyagokat és gondoskodik az anyagcsere termékeinek kiküszöböléséről. Az egészség számos zavarai, különösen a meghűléssel járó fájdalmak azáltal keletkeznek, hogy a káros anyagcsere-termékek a szervezetben visszamaradnak. Ezek hatására a központi idegrendszerben és annak ereiben olyan változások jönnek létre, melyek fejfájásban nyilvánulnak. A fejfájás sokszor kezdődő betegség tünete. **Aspirin-tabletták** szabályozzák a vérkeringést, elősegítik a kóros anyagok kiürülését, csillapítják a fejfájást és sokszor megakadályozzák súlyosabb betegségek kifejlődését. A valódi Aspirin-tabletták ismertető jele a **Bayer-kereszt**, mely minden tablettán és csomagolásban látható.

Titokzatos műtétek halálos áldozatokkal a fővárosban

Egy leány tiltott műtét, egy másik pedig foghúzás után beállott vérmérgezés következtében halt meg — Gyermekholttest az Ajtósi Dürer-sorban

Vasárnap délelőtt két olyan bejelentés érkezett a főkapitányság bűnügyi osztályához, amelyek *titokzatos műtétről* számolnak be. Az egyik feljelentést az Uzsoki-utcai kórház, a másikat pedig a gyöngyösi-utcai klinika tette meg.

Két haláleset történt. Mindkettőt operáció után beállott vérmérgezés okozta.

Az első áldozat *Vajnár* Julia 16 éves háztartásbeli lány, aki hozzátartozóinak *foghúzás után kibírhatatlan fájdalmakról panaszkodott*, majd a gyöngyöi-úti klinikára került, a másik szerencsétlent: *Mikolacsek* Mária 18 éves szobalányt pedig általános vérmérgezéssel szállították be az Uzsoki-utcai kórházba, ahol vasárnapra virradóra szörnyű fájdalmak között kiszenvedett. *Mikolacsek* Mária halálát, mint a kórházi vizsgálat megállapította, tiltott műtét okozta.

Szombaton éjjel szállították be az Uzsoki-utcai kórházba *Vajnár* Julia háztartásbeli lányt, akinek állapota annyira súlyos volt, hogy ki sem tudták hallgatni. A szerencsétlen teremtés néhány perccel a beszállítás után foghúzás következtében beállott vérmérgezés következtében meghalt. Detektívek mentek ki vasárnap délelőtt a tragikus sorsú leány Mohács-utca 8. számú házban levő lakására, hogy megtudják, *hol huzatta ki a fogát*. A hozzátartozók semmiféle felvilágosítást nem tudtak adni.

Sokkal érdekesebb a gyöngyösi-úti klinikán meghalt *Mikolacsek* Mária esete, akit a mentők a Rákóczi-út egyik padjáról szállítottak be szombaton este. Nyomban megoperálták, azonban a sürgős beavatkozás sem segített, mert a mérgezés elhatalmasodott a szervezetében. A vizsgálat megállapította, hogy Mikolacsek Mária halálának tiltott műtét következtében beállott infekció volt az oka.

Jegyzőkönyvi kihallgatásánál csak annyit sikerült megtudni tőle, hogy

a műtétet egy Rákóczi-úti orvos és egy szülésznő hajtották végre.

Hogy kik voltak ezek, erre a kérdésre a szerencsétlen leány már nem tudott válaszolni, beállott az agónia, a 18 éves teremtés elvesztette eszméletét és percek mulva meghalt.

Az egymásután beérkezett feljelentések érthető izgalmat keltettek a rendőrségen, ahol a detektívek egész raja dolgozik honapok óta, hogy ártalmatlanná tegye azoknak a hihetetlen módon elszaporodott szülésznőknek és orvosoknak tömegét, akiknek egyetlen kereseti forrásuk a tiltott műtét. A nyomozók munkáját rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy *az operáltak nem akarják megnevezni a tiltott műtétet végrehajtó orvos nevét* és így csak ritkán járhatnak el azok ellen.

A vasárnapi két haláleset egyikében sem sikerült megtudni, hogy a műtéteket hol végezték el. Igy tehát a rendőrség detektívjeire vár az a feladat, hogy a titokzatos műtétek ügyére világosságot derítsenek. A széleskörben megindított rendőri nyomozás elsősorban olyan irányban indult meg, hogy a mentőket ki értesítette a Rákóczi-úti padon fekvő leány állapotáról és ezen a nyomon elindulva, akarják megállapítani, hogy a Rákóczi-út melyik épületében történt a műhiba.

Szombaton este újabb titokzatos ügyet hoztak a rendőrség tudomására. Az őrszemes rendőr az Ajtosi Dürrer-sor 27. számú villa előtt

hatalmas vértócsában egy 4 hónaposnak látszó leánygyermek holttestét találta.

A csecsemőn finom minőségű ingecske volt, miből arra következtetnek, hogy a *meggyilkolt gyermek jobb társadalmi osztályhoz tartozó anyáé volt*. Ezt a feltevést alátámasztja az a vallomás is, amelyet *Boros* Erzsébet szobalány tett a rendőrségen, aki elmondotta, hogy a sötétség beálltával *magas, feketebundás nőt látott* a ház előtt megállani. Ez a nő óvatosan körülnézett, bundája alól egy csomagot vett elő, majd sietve eltávozott. Még azt is látta, hogy az általa gyanusított asszony egy taxiba ülve robogott el.

A rendőrség detektívjeinek tömege hajszolja a lelketlen gyermekgyilkos anyát.

Közgyűlés dönt majd a Magyar Rokkantsegélyző és Nyugdíjegylet tervbe vett átalakításáról

Bárdos Ferenc érdekes nyilatkozata az ügyről

A Magyar Rokkantsegélyző- és Nyugdíjegylet működését a *Magyar Hátfő* évek óta élénk figyelemmel kíséri. Olvasóink közül sokezren tagjai ennek a szociális hivatású egyesületnek, s ezért állandóan kapjuk tőlük az érdeklődő, kérdezősködő leveleket. Érthető tehát, hogy lapközlemények nyomán, amelyek ennek az Egyesületnek egy biztosító intézetbe való beolvadásáról, s hasonló nagyobbszabású tranzakcióról szólottak, mily *mértékben lángolt fel az érdeklődés*. Szükségesnek találtuk tehát, hogy elsősorban olvasóink megnyugtatására, de általános érdekből is megvizsgáljuk az ügyet, s hiteles információkat szerezzünk. Akták és iratok megtekintésén kívül kérdést intéztünk az Egyesület ügyvezető igazgatójához *Bárdos* Ferenc volt országgyűlési képviselőhöz is, aki a legautentikusabb választ a következőkben adta meg:

— Aki az egyesületi ügyekben járatos, tudja, hogy nagyobb fontosságú ügyekben a *közgyűlés* dönt. Így tehát semmiféle nagyobb tranzakció nem történhetne titokban. Még a mult évben a közgyűlés utasította, — a szegedi fiók kiküldöttjének indítványára, — a vezetőséget, hogy *dolgozzon ki egy oly értelmű tervezetet, hogy a Magyar Rokkantsegélyző- és Nyugdíjegylet egyéb biztosítási ügyekkel is foglalkozhasson* és az alapszabályokban megállapított segélyek minden eshetőséggel szemben biztosítottak legyenek.

— Elsősorban arra gondolunk, hogy a biztosító társaságok, amelyeket a törvény kötelez díjhátralékok gyűjtésére és azok megőrzésére, állami ellenőrzés alatt állanak, — míg az egyesületnél ilyen kötelezettség nincs. Az egyesületek mindenkor anyagi képességükhöz mérten, *közgyűlési határozattal* módosíthatják az alapszabályokat, amelyek a tagok járandóságát megállapítják. A háború után válságos helyzetbe jutott egyesületünket a mostani vezetőség újra felépítette. De a távoljövőben megtörténhet — más vezetőség működésénél — esetleg ennek fordítottja is. Felmerülhetnek azután olyan igények is, amelyek folytán *újabb segélynemeket* kellene meghonosítani. Ezek bevezetése a mai egyesületi forma mellett nehézkes, hiszen mindéig újabb és újabb alapszabálymódosítás válna szükségessé.

Olyan módszereket és formákat keresünk tehát, amelyek kitűzött céljaink elérését megkönnyítik. Nem jutottunk még odáig, hogy ebben az ügyben *konkrétumokra* hivatkozhatnánk, de ha ott is tartanánk, akkor is *azt követeli az illendőség, hogy ezt mindenekelőtt tagjaink tudomására hozzuk és erről a tagok ne az egyesülettől távol álló tényezőktől szerezzenek tudomást*. Ha tehát a megfelelő módozatokat megtaláljuk, *közgyulest* hívunk össze és mindenekelőtt annak teszünk jelentést. Ami a belügyminisztor betekintési jogát illeti, senki sem vitatja azt, illetve annak *jogosságát*. Ellenezzük azonban, hogy *olyanok avatkozzanak belügyeinkbe, akiknek chhez sem közük, sem képzettségük nincs*.

Ezzel kapcsolatban kell megemlítenem, hogy az ellenőrzés és betekintés *nem tévesztendő össze az intézkedés jogával, amely az Egylet szuverén joga*. Ami azt illeti, hogy a belügyminiszter betekintési jogát az az 50.000 pengő biztosítaná, amelyet az *Egylet* támogatásként kapott, megjegyezzük, hogy ez csak egy-két évig lett részünkre kiutalva, viszont az elmut évben *csupán 14.000 pengőt folyósítottak*. A betekintési jognak tehát nem ez a forrása, mert szerintünk a belügyminiszternek nem ezzel kellett megváltani az ellenőrzés jogát, mert az amúgy is meg volt. Ami pedig az esetleges „intézkedéseket" illeti, tudomásunk szerint ilyenre a belügyminiszter nem is gondolt és nem hiszünk azt, hogy ennek terhes kötelességét vállalná.

Különben is a 14.000 pengős állami segély csak csekély része annak a 22 és félmilliós állampapírnak, amit az Egylet vásárolt és ami elértéktelenedett, mert annak kamatai egymagában egymillió pengőt tennének ki. *Helytelen tehát az a beállítása a kérdésnek, mintha az állam hozott volna áldozatot*. A valóság az, hogy az áldozatot az Egylet hozta. Azt a híresztelést, hogy az Egylet vagyonának nagy részét bármily idegen intézetnek átadná, nem igaz, mert ilyenről szó sincs. Amiről szó lehet *egykor*, az csak az, hogy az Egylet miként alakul át. Ez az átalakulás azonban nem jelenti azt, mintha az Egylet vagyona idegen birtokába menne át.

Mint mondottuk, egyik határozatunk értelmében a vezetőség keresi a megoldás módját és ha ilyet talál, akkor erről a közgyűlésnek beszámol és a közgyűlésnek tartja fenn a végső intézkedési jogot. Kétségtelen, hogy a közgyűlés, amely a tagokból áll és amelyen az egyesületi tagokból álló megbízottak vehetnek részt, bizonyára csak olyan határozatot hoz, amely a tagok összességének érdeke. A vezetőség különben a tagok teljes bizalmát élvezi és ez tette lehetővé elérését azoknak az eredményeknek, amelyeket fel tudunk mutatni. A tagoknak nincs szükségük arra, hogy ez Egylettől távol álló idegen tényezők avatkozzanak bele illetéktelenül az ő dolgaikba, mert ezt maguk is el tudják intézni.

A fenti nyilatkozat — úgy hisszük *helyesen* intézi el a felmerült érdekes kombinációt. Készül valami, — *a tagok összességének érdekében készül*, — de mielőtt megcsinálnák, meg fogják kérdezni a tagok egyetemességét, a közgyűlést: *döntsön saját sorsa felett*. Ha a tervezet a tagok érdekeinek megfelelő lesz, akkor azt elfogadják, ha nem: úgy elvetik. Semmi okunk sincs kétkelkedni abban, hogy felnőtt emberek a saját ügyeikben ne a nekik legmegfelelőbb intézkedéseket tegyék. Az egyesület most már 41. esztendeje működik s csak helyeselhető, ha ennek a nagy időnek tapasztalatait az összesség javára értékesíteni akarják.

A mecklenburgi hercegnő autóbalesete

A napokban egy összetört sportautó állott meg az egyik szanatórium előtt. Láthatóan erős fájdalommal küzdve, Heinrich *Bolwin* mecklenburgi herceg felesége szállt ki belőle. A hercegnő nyitott sportkocsiján egyik földbirtokos családhoz indult a környékre látogatóba és útközben baleset érte.

A környéket sűrű köd borította. Az országúton, ahol a hercegnő száguldó autóján haladt, előzőleg egy vastraverzekkel megrakott teherautó az egyik útkereszteződésnél felborult. *A vasgerendák az egész úttestet elfoglalták. A sűrű ködben a hercegnő csak az utolsó percben vette észre az akadályt, amelyet már kikerülni nem tudott. Fékezett, de a csúszós úton kocsija többször megfordult maga körül és nekivágódott a vasoszlopoknak. A hercegnő kirepült a kocsiból és az útmenti szántóföldre zuhant.* Szerencsére nem vesztette el eszméletét, hanem súlyos fájdalmai ellenére visszaült kocsijába, amelynek *karosszériája ugyan teljesen összetört*, de motorja és futószerkezete különös véletlen folytán sértetlen maradt. Az autóval egyenesen a szanatóriumba hajtott, ahol *Ádám* Lajos professzor vizsgálta meg, aki megállapította, hogy *több bordája eltört*. Azonnal műtétet hajtott végre a hercegnőn, aki szombaton délben már el is hagyta a szanatóriumot és vidékre utazott üdülésre.

Ha mulatni, nevetni, szórakozni akar, nézze meg az

Egy éj Velencében

című új magyar filmet

Hyppolit óta nem volt ilyen vidám magyar film!

Rendezte; CIFFRA GÉZA

A főszerepekben; Balla Lici. Verebes Ernő, Csortos Gyula, Gózon Gyula, Simon Zsuzsa, Gombaszögi Ella, Tarján György

Rádius Metro-Filmpalota

Kamara Mozgószínház

Életveszélyesen megsebesült egy adonyi kislány, aki revolverrel akart játszani

Vasárnap délelőtt megdöbbentő gyermektragédia játszódott le Adony községben, amelynek életveszélyesen sérült áldozata *Percel* Julia 11 éves kisleány. A szerencsétlen teremtést vasárnap délben Budapestre hozták és a Rókus kórházba szállították, ahol nyomban műtétet hajtottak rajta végre.

Rabocky András adonyi trafikos 10 éves Károly nevű kisfia eddig ismeretlen körülmények között hozzájutott édesapja állandóan töltött revolveréhez, amellyel játszani kezdett. Amikor nővére, a 13 éves Ilonka meglátta öccse kezében a veszedelmes játékszert, elkérte tőle, majd amikor a kérésének nem volt eredménye *ki akarta csavarni a fiú kezéből a revolvert*. Dulakodás közben a *fegyver elsült és lövése a közelben tartózkodó Percel Juliska hasába fúródott*.

A csendőrség erélyes vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a gyermektragédiáért kit terhel a felelősség.

NYOLCSZÁZALÉKOS OSZTALÉKOT FIZET A NEMZETI BANK

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa ma tartott ülésében *Schober* Béla dr. vezérigazgató előterjesztése alapján jóváhagyta a bank mérlegét, valamint nyereség- és veszteségszámláját, amelyek szerint az 1933. évi tiszta jövedelem 3,140.000 pengő. A főtanács elhatározta, hogy az elért üzleti eredményből 8 százalékos osztalék kifizetését fogja a február 5-én tartandó közgyűlésnek javaslatba hozni.

A VASÁRNAP SPORTJA

Balkáni nívóra süllyesztik a magyar futballt

Németország—Magyarország 3:1 (1:1)

Tehát győzött a német válogatott csapat, ami egyszersmind annyit jelent, hogy vereséget szenvedett a magyar futballvezérkar kapitányostól, az MLSz—PLASz-ig.

Ezt a csatát Frankfurtban nem a játékosok tudatlansága vesztette el, hanem azoké, akik ma a magyar futballt irányítják. Azoknak a szégyenteljes vereségét jelenti, akik idehaza a kényelmes foteillekben *kiagyalták,* hogy a magyar csapatnak január 14-én fáradtan, *agyonhajszoltan* kellett kiállni a német csapat ellen.

Hová lett a magyar futball? Hol van az az erős kéz, amely az asztalra csapna és azt mondaná *elég volt ebből a vakmerő huszonegyesből, ami itt futball címén folyik és megállítaná a futballt a lejtőn, amelyet hozzánemértő diletánsok hovatovább balkáni nívóra süllyesztenek.*

Maga a vereség nem hatott a meglepetés erejével, mint más alkalommal. A sportközvélemény az ismeretes előzmények után el volt készülve arra, hogy *ezúttal nem teremhet számunkra Németországban babér,* mégis az elkeseredés morajlott a tömegekben, amikor az eredmény híre elterjedt. Hangos kifakadások fogadták az eredményt. Amikor megtudták, hogy *Titkos lerugása után a frankfurti kapitányság Török bekket játszatta a balszélső helyén, nyomdafestéket nem tűrő formában adtak kifejezést véleményüknek.*

— *Felháborító hozzánemértés* — állapították meg a kevésbé harcias emberek. Ott van a *Teleki* és nem hogy őt állította volna be a centerbe és *Polgárt* a balszélre, hanem *egy bekkel játszat szélsőt a kapitány, helyesebben a kapitányok, mert hiszen ha balszélső tartalék nem is volt Frankfurtban, de kapitánytartalék az volt hála Isten.*

— *Nem is tudott volna egy kapitány ilyen épületes baklövést elkövetni, ehhez legalább kettő kell* — mondották az elkeseredett emberek.

A KAPITÁNYNAK NEM KELLETT A DEBRECENI, MOST A FRANKFURTI FEKÜDTE MEG A GYOMRÁT

Voltak, akik már egészen humorosan fogták fel a futballvezérkar legújabb vereségét.

— *Ahhoz a pár frankfurthoz elég lett volna egy pár debreceni, de a kapitánynak elég volt egy fél debreceni is. A másik megfeküdte a kapitány úr gyomrát — állapítja* meg egy körúti bennfentes.

— *A frangfurti úgylátszik most jobban meg fog ártani a kapitány úr gyomrának, mint az a másik fél debreceni (Teleki), akit sehogy sem akart bevenni,* — replikázik egy másik elkeseredett futball drukker.

HOSSZÚ „HOROGKERESZT-PASSZOK"

Lassanként elterjedt a városban a kapitány telefonjelentése, amelyben közli, hogy a németek hosszú keresztpasszokkal dolgoztak, mire valaki megjegyezte talán *„horogkeresztpasszokkal"?* Rögtön kisütötték, hogy az a hiba, hogy a csapatot a mérkőzés előtt nem küldték a *dégi* pályára egy kis tréningre. (A gyengébbek kedvéért Dégen Festetich Sándor gróf futballcsapata játszik. A szerk.)

A DÉLELŐTTI ÜNNEPSÉG

A magyar csapat a programnak megfelelően ½10-ig aludt, majd pedig fél 11-kor bőséges uzsonnával egybekötött reggelit fogyasztott el a szállodában. Utána gyalogsétát tett a Römer-Palasthoz, ahol a német birodalom sportfőbiztosa és a város polgármestere üdvözölte a magyar csapatot és kíséröit. Mindkét szónok utalt a két nemzet egymás iránt érzett szimpátiájára, aminek egyik bizonyítéka az a rendszeres sportérintkezés, amely a két nemzet között fennáll. Elismeréssel nyilatkozott a birodalmi biztos a magyar sportolók kiváló képességeiről és annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövőben még jobban ki fog mélyülni a két nemzet közötti sportbarátság. *(Fodor* Henrik dr. bizonyára nagy megnyugvással vette tudomásul, hogy iránta is szimpátiával érez a német sportvezetőség. A szerk.)

INDULÁS A PÁLYÁRA, HIMNUSZ, VIRÁGCSOKOR, SZITÁLÓ ESŐ

Az ünnepség után, amely elég gyorsan zajlott le a csapat ismét szállására ment és ott várta be pihenve az indulás idejét.

2 órakor indult ki a frankfurti Stadionba a magyar csapat. Ott öltözködtek át a játékosok. Pontban háromnegyed 3-kor lépett pályára a magyar, majd utána a német csapat. Felhangzott a magyar himnusz, utána a német. Kölcsönösen virágcsokrokat nyujtottak át egymásnak a csapatkapitányok.

Közben folyton szitált az eső. A pálya az egész éjjel és délelőtt tartó esőzéstől meglehetősen csúszós volt. A pályán 40.000 ember volt és lelkesen ünnepelte a magyar csapatot és *Baert* belga bírót is. A csapatok a következő összeállításban állottak fel:

Magyarország: Háda—Sternberg, Biró—Seres, Szücs, Szalay—Fenyvesi, Vincze, Polgár, Toldi, Titkos.

Németország: Kress—Haringer, Stubb—Gramlich, Goldbrunner, Oehm—Lehner, Lachner, Conen, Noack, Politz.

TITKOS TÁMADÁSAIVAL INDUL A JÁTÉK, DE A NÉMET VÉDELEM LERÚGJA

Az első percekben tapogatódzó játék folyik, majd Titkos egymásután háromszor is megszökik halfjától és a bekk orra előtt küldi centerbe a labdát, de hiába, mert hol az egyik, hol a másik belső csatár állítgat és driblizik, míg a kemény és erélyes német védelem elszedi azt.

A 6. percben Titkos ismét faképnél hagyja halfját, őrült iramban fut a kapu felé, befelé kanyarodik, amikor a tizenegyes pontnál Stubb kíméletlenül beleszáll. Titkos elterül és már viszik is ki hordágyon a magyar csapat eddig legtöbbet mutatott tagját.

A magyar kolonia örömére *Titkos* a 11 percben visszatér, de már két perc multva végleg kiáll, mert hevesfájdalmai vannak. *Alsólábszárán mély sebet ütött anémet bekk stoppliza.*

BIRÓ ÖNGÓLT VÉT

Titkos helyére a szövetségi kapitányok frankfurti különítménye a legnagyobb meglepetésre *Törost* küldi be. A németek csak szorványosan támadnak, de támadásaikban több az erő. A magyar csapat valahogy csak eljut a tizenhatosig, de aztán lövésre sem kerül sor. *Török* ügyeskedik, de hiába. *Fenyvesi* a másik oldalon kísérletezik, de ő sem szerencsésebb.

A 16. percben Lachner éles lövésébe Biró az utolsó pillanatban beleteszi a lábát, a labda irányt változtatva, élesen a hálóba pattan. Háda már hiába nyúl utána. (1:0)

TIZENEGYESSEL EGYENLÍTÜNK

Váltakozó játék. Mindkét részről jól dolgozik a védelem. A csatársorok itt is, ott is hibáznak, de míg a németek lövéseket is küldenek Háda kapujára, addig a mieink nem jutnak lövéshez. Forgolódás, minden eredmény nélkül. Sokat csúszkálnak a játékosok a nedves talajon, az eső pedig egyre szitál.

A 29. percben Tőrös elfut, beadását a német védelem kézzel üti le. Tizenegyes. Polgár áll a labdához és ezzel kiegyenlít. (1:1)

A gól után inkább a németek vannak frontban és a félidő is az ő támadásukkla végződik.

BIZAKODÓ HANGULAT AZ ÖLTÖZŐBEN

A szünetben, még lelkes a hangulat, bár mindenki mélyen fájlalja Titkos hiányát. A kapitányok és a játékosok is bíztatják egymást. Stopplizások, masszirozás, egy kis mosakodás és már indulnak ki a magyar fiuk.

HÁDA 40 MÉTERRŐL POTYAGÓLT KAP

A második félidő magyar támadással indlul. Szélsőink lefutnak, a német védelem minden alkalommal keményen közbelép és szereli a forgolódó magyar belső csatárokat.

Stubbe áll a labdának és hatalmas rúgással küldi azt a magyar kapu felé. A labda a hatos vonalon száll alá, úgy látszik, mintha Biró fejelni tudná, de nem sikerül és a labda a meglepett Háda hibájából a hálóba jut. (2:1.)

NEM LANKAD A MAGYAR CSAPAT, DE MÉGIS A NÉMETEK ÉRNEK EL ÚJABB GÓLT

A gól után sem veszti el kedvét a magyar csapat. Támad ,sőt jobban mint azelőtt. *Fenyvesi* szép beadását, amely már eredménynyel kecsegtet, elcsipik a német bekkek. Vincét erősen fogják. A németek most már csak ritkán támadnak. Tartani akarják előnyüket.

A 35. percben végre német támadás indul. Lachner lövését Háda védi, de kiüti a balszélsőhöz, aki azonnal centerez. Kavarodás a kapu előtt. Két német és Szalay ugranak az aláereszkedő labdára. A szerencsésebb Conen éri el fejjel és jól irányítja a hálóba.(3 :1.)

HIÁBA MINDEN...

A magyar csapat még mindig küzd, de nem bír eredményt elérni. *Török, Toldy,* most már kapura is lőnek,*Vince* pedig mellé. A magyar csapat visszaesik és ismét a németek támadnak, de eredményt elérni ők sem tudnak.

A BÍRÓ

Baer belga bíró kifogástalanul és pártatlanul vezette a mérkőzést. Kissé kiengedte a játékot ,aminek Titkos lett az áldozata.

KI MIT MUTATOTT?

Háda egy góltól eltekintve, jól végezte dolgát. Veszélyes labdákat fogott. Régi hibája, hogy nincs benne gyors elhatározóképesség.

Sternberg kifogástalanul szerelt, jol helyezkedett, csupán felszabadító rúgásával maradt ezúttal adós.

Bíró jó formát játszott ki, sokat segített Sternbergnek is. Külön pechje az öngól, amelyet vétett.

Szalay elsőrangúan játszott. A második félidöben sorra megállította a németek támadásait.

Szücs bizonytalanul kezdett, de aztán lassan belejött. Kissé elfogódottnak látszott. Nem volt szerencséje a hosszú paszokkal.

Serest nagy feladat elé állította a kitünő német balszárny. Vincze nem jött hátra segíteni neki és így bizony magára volt hagyatva.

Fenyves néhány szép akciójával magára vonta a figyelmet, de aztán a második félidőben, kiütközött hibája, a félénkség. Kerülte az összeütközéseket és ezért mindig lekésett.

Vincze a csatársor egyetlen tagja, aki legalább lövésekkel kísérletezett. Igaz ugyan, hogy lövései sorra kapu mellé mentek.

Polgár nem váltotta be a kapitánynak hozzáfüzött reményeit, ami egyébként előrelátható volt. Csetlett-botlott, de nem volt képes egy egészséges akciót elindítani, vagy keresztülvinni.

Toldy volt a csatársor legjobb embere. Rengeteget dolgozott, a lelkét vitte a játékba, de hiába volt minden, egyedül ő sem volt képes eredményt elérni a masszív német védelemmel szemben.

Török okosan játszott a neki szokatlan helyen, szépen centerezett, de lassú volt.

Titkos néhány percet játszott, de akkor megmutatta, hogy ő jelenti a legtöbb veszélyt a német kapura. Hat perc alatt háromszor futott le veszélyesen, centerezett is, de a belsők elrontottak mindent a tologatásukkal. Amikor lerúgták, akkor is éppen egy pompás lerohanását akarta lövéssel befejezni a tizenegyesről, de a német bekk kíméletlenül lerúgta, úgyhogy hordágyon kellett kivinni.

A JÁTÉK KRITIKÁJA

A mérkőzést megérdemelten nyerték a németek, mert a csatársoruk észszerübb, gyorsabb és eredményesebb játékot mutatott. A magyar csapat nagy ágyui nélkül, természetesen nem tudott olyan játékot mutatni, amelyet még ma is leromlott állapotában is tud a magyar futball. Tartalékosan és rosszul válogatott csapattal, két peches góllal, sokezer kilométerrel a lábában, érthető, hogy a magyar játékosok nem tudták igazi tudásukat megmutatni a németeknek.

A csapat a kegyelemdöfést akkor kapta meg igazán, amikor Titkos lesérült és helyére a kapitányok Törost tették be. Elvégre, hogy képzelik ezek az urak, hogy a magyar futball megengedheti magának azt a luxust, hogy öt csatár közül csak három játszék a helyén?

Polgár, mint tudjuk már a Ferencvárosnál is állandóan bekket játszott a turán, tehát aligha volt hihető, hogy *Polgár* most egyszerre ismét kifogástalanul játszék a centercsatár posztján. *Török nem csatárjátékos és így tőle sem lehetett várni, hogy helyettesíteni tudja Titkost.* Maradt tehát a válogatottban három csatár, akik közül teljesértékünek, csak a jó *Toldy* számított. Így aztán még akkor sem számít meglepetésnek a vereség, ha a németek nagyvonalú játékot egyáltalában nem mutató csapata mérte azt a magyar csapatra.

A védelem valahogy csak egyensúlyozta a német csatársor tehetetlenségét már nem tudta maga jó, *de talán ezúttal szerencsenélküli játékával ellensúlyozni.*

A magyar csapat nem volt képes széthuzni a mezőnyt, míg a németek csak erre törekedtek. *A 70 méter széles pályán ez jó taktikának bizonyult.* A magyar fedezetsor védelmi munkáját jól végezte, de sajnos, részben a csatársor helyezkedési tehetetlensége miatt nem volt képes a támadásban is azzal a sikerrel operálni, amit ettől a jó halfsortól megszoktunk.

A német csapat védelme kemény és gyors. A halfsor szorgalmas és munkabíró. A csatársorban *Politz* a balszélső és *Lachner* a jobb.

Általában a német csapat jobban állta a sarat, egységesebb gyorsabb volt és így a mérösszekötő elsőrangú játékosok.

kőzést megérdemelten nyerte.

Világrekord Davosban

Winter magyar rekordot futott

Davos, január 14.

A kétnapos nemzetközi gyorskorcsolyázóverseny vasárnap délután véget ért. Európa legjobb jégfutóinak találkozásában a magyar gyorskorcsolyázók a várakozásnak megfelelően jól szerepeltek. Elsősorban *Wintner* tett kimagáért, aki az összteljesítményért való pontversenyben a *tizenegyedik* helyre került és a vasárnapi nemzetek rekordkísérleti versenyében az *500 méteren 43.6 mp* kitünő idővel új magyar rekordot futott. (A régi 500 m-es magyar rekord ugyancsak Wintneré volt, 44.5 mp-el.)

A nemzetközi gyorskorcsolyázó-verseny férfi résztvevői egyébként vasárnap csupán az 5000 méteres versenyt futották. Ebben *Hidvéghy,* az első magyar, a tizennegyedik, Wintner a tizenhetedik és Kimmerling a huszonegyedik helyen végzett.

Eredmények:

1000 m-es hölgy-gyorskorcsolydzó verseny: 1. Lie (Norvégia) 1 p 48.1 mp (világrekord). Az eddigi hölgyvilágrekord a bécsi Landsbecke volt 1 p 48.5 mp-el. 2. Landsbeck (Ausztri) 1 p 49.9 mp.

5000 m-es gyorskorcsolyázó verseny: 1. Mathiesen (Norvégia) 8 p 31.3 mp. 2. Watzulek (Ausztria) 8 p 34.6 mp. 3 Evensen (Norvégia) 8 p 36.7 mp. 14. Hidvéghy 8 p 59.6 mp. 17. Wintner 9 p 10.5 mp; 21. Kimmerling 9 p 20.4 mp.

Nemzetközi 500, 1500 és 5000 m-es gyorskorcsolyázó verseny összesített ponteredménye: 1. Thunberg (Finnország) 143.23 pont. 2. Peterson (Norvégia) 143.26 pont; 3. Evenson (Norvégia) 143.40 pont; 11. Wintner 150.42 pont; 16. Hidvéghy 152.66 pont; 24. Kimmerling 165.87 pont.

A jégviszonyok az enyhülő időjárás és állandó havazás miatt a szombati nappal szemben rosszak voltak.

A BKE korcsolyázói nyertek Ótátrafüreden a Pálffy-Fekete vándordíjat az osztrákok és németek előtt

Ótátrafüred, január 14.

Vasárnap befejezték az ótátrafüredi nemzetközi műkorcsolyázó-versenyt. A Pálffy—Fekete-vándordíjat a budapesti BKE nyerte az összesített ponteredmény alapján, 42 ponttal a *Wiener Eislaufverein* előtt, amelynek 35 és a berlini *Korcsolyázó Egylet* előtt, amelynek 10 pontja volt. A serleget a BKE úgy nyerte, hogy *Szilassy Nadine* a negyedik helyre küzdötte fel magát.

A vasárnapi verseny kiemelkedő eseménye *Patay Dénes* és a *Rotter—Szollás*-pár bemutatója volt. Pataky Dénes bírálata a következőképpen hangzott: Mutatványai valósággal tüzijátékszámba mennek, könnyedsége bámulatos, biztonsága tökéletes, műsora pompás és változatos. A *Rotter—Szollás*-pár bemutatójáról a bírálat teljes elismeréssel adózik a pár tökéletes eleganciájának és a bemutató — mondja a bírálat — már nem is annyira korcsolyázás, mint lebegés a jég tükre felett. A több mint 1500 főnyi nemzetközi közönség lelkes elismeréssel adózott a magyar műkorcsolyázóknak.

Terták Elemérről a bírálat bámulatos könnyedségét és bemutató gyakorlatainak szépségét állapítja meg, a hölgyek közül *Leviczky Piroska* némi elfogultsággal küzdött, míg *Szilassy Nadine* vasárnap láthatólag jobb hangulatban futott.

Helyezések:

Férfi műkorcsolyázók: 1. Pataky Dénes (Budapest) h. sz. 3, 296 pont. 2. Terták Elemér (Budapest) h. sz. 6, 285.26 pont. 3. Schönberger (Bécs) h. sz. 10, 256 pont. 4. Lass (Berlin) h. sz. 12, 250.78 pont. 5. Alwart (Bécs) h. sz. 15, 242.39 pont. 6. Zähring (Berlin) h. sz. 17, 230.70 pont.

Hölgy-műkorcsolyázók: 1. Grete Lorert (Bécs) h. sz. 3, 279.77 pont. 2. Erica Hornung (Bécs) h. sz. 9, 257.49 pont. 3. Leviczky Piroska (Budapest) h. sz. 12, 257.17 pont. 4. Szilassy Nadine (Budapest) h. sz. 12, 256.09 pont. 5. Edith Michaelis (Berlin) h. sz. 13, 256.07 pont. 6. Paula Schmidt (Berlin) h. sz. 15, 243.83 pont. 7. Lieal Hohlbaum (Bécs) h. sz. 20, 225.20 pont.

Páros műkorcsolyázók: 1. Rotter—Szollás (Budapest) h. sz. 3, 11.30 pont. 2. Kaffka—Hanke (Bécs) h. sz. 7, 10.93 pont. 3. Krümling-pár (Berlin h. sz. 9.57 pont.

Nemzeti—Luxemburg 3:3 (2:0)

Vasárnap Luxemberg bajnok csapatával mérkőzött a turazi Nemzeti. Az FC Luxemburg csapata ellen a Nemzeti már 2:0-ra vezetett az első félidőben. A második félidőben a sáros és csúszós talajon kifulladt a magyar csapat és így csak eldöntetlenné tudta tenni a mérkőzét. A magyar csapat góljait Odry (2) és Vadas lőtte.

Friss és érdekes beszámoló

az MLSz 5.000 pengős olasz kölcsönének káros hatásairól, a világbajnokság várható jövedelméről, az olasz, osztrák és magyar futball világbajnoki kitűnő esélyeiről...

Faragó Lajos, a Budaiak kitűnő igazgatója visszaérkezett Budapestre és bizony büszkeséggel tölti el őt is a csapatnak *Bologna ellen elért — a téli túrák egyik leszebb fegyverténynek — eredménye. Faragó* nyitott szemmel rója az idegen országok városait és a Budai vándorlásai során érdekes megfigyelésekre és tárgyalásokra nyílott alkalma, amelyek közül a legérdekesebbeket a *Magyar Hétfő* munkatársának mondotta el.

BAKLÖVÉS VOLT AZ 5000 PENGŐS OLASZ KÖLCSÖN FELVÉTELE

— Olaszországban nagy rokonszenvvel viseltetnek a magyar futball sorsa iránt — mondja Faragó. — Minden érdekli az olaszokat, ami a magyar futballal kapcsolatos. Sajnos, a tapasztalatok amellett szólnak, hogy a rokonszenv már-már a szánakozásba és a sajnálkozásba csap át. *Minden szegénységünkben és kifosztottságunkban is azonban fájdalmasan érint bennünket a szánalomnak a hangja és bizony — ha teli jóindulattal is — az önérzetet sértő szánalom sokszor kellemetlen.*

Végzetes hibát követett el a Magyar Labdarúgók Szövetsége, amikor legutóbb elfogadta az olasz szövetségtől az *5000 pengős* kölcsönt. Az olaszok természetesen örömmel állottak a magyar szövetség rendelkezésére, de azt már nem tudták megakadályozni, hogy egész Olaszországban ennek nyomán ne alakuljon ki az a vélemény, hogy *milyen koldus szegény lehet a magyar futball, amelyet 5000 pengővel meg lehet menteni az elpusztulástól.* Ez a téves hit nagyon elterjedt és bizony sokszor jut az ennek nyomán támadt hamis kép az egyesületek olaszországi mérkőzéseinek lekötésénél zavarólag és kártokozóan kifejezésre.

Ha egy egész ország futballsportját meg lehet menteni potom ötezer pengővel, akkor bizony egy-egy magyar egyesület igényeit garasokkal lehet kielégíteni.

Olasz barátainkkal folytatott beszélgetéseim során sok helyütt kellett megmagyaráznom, hogy az a bizonyos 5000 pengő csak egy elmaradt olasz-magyar mérkőzés jövedelmének pótlásául *és semmiesetre sem a magyar futball megmentésének és talpraállításának céljait szolgálta.*

Az 5000 pengős kölcsönért tehát igen drága kamatokat kell fizetni, amikor a magyar presztizsen esik csorba.

NEM LESZ DEFICITES A VILÁGBAJNOKSÁG

Az olaszok, amikor a világbajnokság megrendezését vállalták, számoltak azzal, hogy ez a sportesemény mintegy félmillió lira ráfizetéssel fog zárulni. Ennek ellenére is szívesen vállalták az olaszok a rendezést. Ma már szó sem lehet a deficitről, állapították meg az olaszok. *Az előkészületek során már kiderült, hogy nemcsak hogy deficitnélküli lesz a világbajnokság, hanem még tekintélyes haszon is lesz rajta.*

MI LESZ A VILÁGBAJNOKSÁG JÖVEDELMÉVEL?

Az olaszok igen előkelő gesztussal már azt is elhatározták, hogy ők nem akarnak keresni a világbajnokságon. *Nekik elég az erkölcsi siker és kimondották, hogy a világbajnoki torna jövedelme a résztvevő nemzeteké lesz.*

(Érdekes, hogy úgy Bécsben, mint Budapesten szóba került a várható haszon kérdése és az osztrák és magyar legnagyobb szakértők egyhangú véleménye az volt az elmult hét egyik napján Bécsben folytatott megbeszélésen, hogy jövedelemre, felosztásra kerülő haszonra aligha lehet számítani. A szerk.) Az olaszok tehát a leggavallérosabban kezelik a kérdést és méltányolni akarják a többi nemzetek készségét, amellyel a torna érdekében az olaszok segítségére siettek.

MILYEN SZEREPLÉST VÁRNAK AZ OLASZOK A MAGYAROKTÓL A VILÁGBAJNOKSÁGBAN

Mindenütt, ahol megfordultunk, természetesen szó esett a világbajnoki eseményekről — mondotta végül Faragó Lajos. — Természetesen az olaszok biztosra veszik győzelmüket, ha nem is hangoztatják, de hangjukból kicsendül a végső győzelemben való hitük. Magyarország futballát még mindig sokra tartják és a magyar csapatot a legveszélyesebb ellenfélnek mondják. *Készséggel elismerik, hogy az utóbbi évek találkozásai során nagy része volt az eredmények kialakulásában a szerencsének is, amely állandóan melléjük szegődött.*

Az olaszok biztosra veszik, hogy a magyar csapat feltétlenül felküzdi magát a négyes döntőig, amelyben szerintük *Olaszország, Ausztria és Magyarország biztosan benn lesz.* A negyedik résztvevőt tengerentúli csapatnak tippelik.

*

Eddig tartott a hosszú ideig Olaszországban időző Faragó Lajosnak elbeszélése, amely érdekesen tükrözi vissza az olasz népnek irántunk tanusított rokonszenvét. *Faragó Lajos beszámolójából viszont azt is meg lehetett állapítani, hogy a MLSz nagy baklövést követett el, amikor kölcsönért fordulva az olasz szövetséghez, még a ténylegesnél is sötétebb képet festett a magyar futballról.*

A B. Vasutas és a BTK kerültek az ökölvívóbajnokság döntőjébe

Vasárnap folytatták az ökölvívó csapatbajnoki küzdelmeket. Zsúfolt nézőtér előtt a B. Vasutas legyőzte az FTC-t, míg a BTK a HAC-ot. A döntőbe tehát a B. Vasutas és a BTK kerültek.

B VAS—FTC 10:6

Szántó győz Énekes ellen; Sallay győz Szakáll ellen; Énekes győz Marton ellen; Németh—Frige döntetlen; Erdős—Berkessy döntetlen; Ványi győz Hrubay ellen; Farkas győz Botond ellen; Szigeti győz Nagy ellen.

BTK—HAC 6:4

Tatay győz Nagy ellen; Benátky győz Szabó ellen; Maróczy győz Kintornai ellen; Szabó győz Modla ellen; Janicsek győz Rózsa ellen.

Tömeges síbalesetek a budai hegyekben

Vasárnap egész nap ismét mozgalmas élet volt a budai hegyekben. Az új hó és az ejjeli fagy a síelők ezreit csábította ki a Normafához, Svábhegyre, a Zugligetbe és a Hűvösvölgy környékére, ahol mindenfelé nagy tömegben nyüzsögtek a síelők víg csapatai.

A nagy forgalomnak tudható be az *a sok baleset*, amely különösen a Normafánál érte a sportolókat és amelynek sérültjei a következők:

Weil Ernő 19 éves vegyész, akit ficammal az Uj Szent János-kórházba szállítottak. *Singer* György 17 éves tanuló horzsolást szenvedett. *Szavle'.* Lajos 24 éves faszobrász visszérrepedést kapott, *Dévai* Emil 34 éves tisztviselő ficammal a Margit-kórházba került. *Neumann* György 18 éves szijgyártó zúzódásokat szenvedett. *Pacsornyák* Erzsébet 21 éves háztartásbelit agyrázkódtatás érte. *Marcella* Lajos 20 éves razoló zúzódást, *Lévai* Jenő 18 éves bőrdíszműves és *Puskás* Lajos 20 éves rajzoló kisebb sérüléseket szenvedtek.

A könnyebben sérülteket a kivonult mentők első segélyben részesítették, bekötözték és lakásukra szállították.

PHÖBUS FC—II. LIGA 4:0 (2:0)

Gyakorló mérkőzés. Bíró: Seidner. Berlini-út. Ötszáz néző.

Phöbus: Vavró—Komáromi, Székely—Szadovszky, Péter, Titkos II.—Béki, (Csere), Solti IV., Sólyom, Hajós, Tárnok.

II. liga: Pécsi — Reinthaller, Moharos, (Andrasik)—Vági, Szollár, (Simon), Pitrik, (Szollár)—Kelemen, (Knazoviczki), Odri, (Berecz), Mélesz, (Odri), Szebehelyi, (Mélesz), Ujhelyi, (Szebehelyi).

A Phöbus tartalékos csapata könnyen bánt el ellenfelével, mely a második félidőben még erősítéseket is kapott. A Phöbusban nagy nyereséget jelent Solti IV., akinek nagy képességei rövidesen beleilleszkednek új csapatába. Két szép góljával és okos helyezkedéseivel máris megnyerte a szakértők és a közönség tetszését. A II. liga csapata lelkesen küzdött, de látszott a játékosokon, hogy nem ismerik egymást és így a legszebb kezdeményezést sem tudták sikerrel befejezni.

A Phöbus kezdte a mérkőzést. A 3. percben Solti—Béki—Sólyom volt a labda útja és Pécsi kapus nehezen védett. A 4. percben kétszer egymásután sarokrúgás volt a Phöbus ellen. A 6. percben Solti kiugratja Békit, akinek jó beadását a szegedi csatár kapu mellé vágta. Hullámzó, változatos játék alakult ki. A 14. percben a Phöbus, a következőben pedig a II. liga ellen volt sarokrúgas. A 27. percben Solti és Béki szép összejátszásából az összekötő szerezte meg a vezető gólt (1:0.) A 35. percben Sólyom játszotta tisztára Soltit, kinek lapos lövése a hálóba talált (2:0). Ez a félidő csak 38 percig tartott.

A második félidőben megfagyott a pályán a hó és a síkos talajon a játékosok egyre bukdácsoltak. Az 5. percben Sólyom kiszöktette Tárnokot, kinek huszonötmétres lövése a kapus kezéből esett a hálóba (3:0). A 16. percben Csere lefutott, beadásával Sólyom besétált az üres kapuba. (4:0). Ezután egyik csapat sem nagyon igyekezett, a sarokrúgásokat egyik fél sem használta ki és így az eredmény változatlan maradt.

Ványa Pál UTE nyerte a síugróversenyt

A Magyar Sí Szövetség vasárnap délután rendezte a jánoshegyi nagy ugrósáncon jól sikerült síugróversenyét, amelyen 39-en indultak. A szebbnél szebb ugrásokat több mint 2000 főnyi közönség nézte végig szorosan körülállva az egész kifutólejtőt és a sánc környékét. Az ugrásokat végignézte Demény Károly nyug. államtitkár, a BBTE örökös elnöke, a magyar síelés megalapítóinak egyike, *Aschner* Lipót az UTE elnöke s a külföldi követségek tagjai közül igen sokan. A versenyt *Bánya* Pál UTE nyerte pompas stílusával, 29 és fél métert ugrott.

Részletes eredmények:

I. osztály: 1. Ványa Pál UTE 277 m., 29½ m. 219.4 pont, 2. Marsik LASE 22½, 24 (bukott), 117.3 p.

II. osztály: 1. Kázmér UTE 18, 24½ m., 167 p., 2. Kozma UTE 26 (bukott), 26½ (bukott), 104 p.

II. B. osztály: 1. Weiss Miklós MAC 24, 25 m., 184.8 p., 2. Tamási MTE 24, 24 m., 174.4 p., 3. Makk TTE 26, 26 m., 173 p., 4. Kővári BBTE 21, 23 m., 162.9 p.

Ifjúsági: 1. Nargang Vilmos MTE 23 (bukott), 23 m. 127.5 p.

Külföldi eredmények

A Spárta barátságos mérkőzés keretében 6:1 (1:1) arányban verte a Kladno csapatát.

A Viktoria Ziskov Afrikában túrázó labdarúgócsapata Sidibel Abbesben 8:0 (4:0) arányban verte az Union Sportive csapatát.

Bécsben a vasárnapra tervezett 5 fontosabb labdarúgómérkőzés közül csak hármat bonyolítottak le. A Donau-Sport Club és a játék unio szenorjainak WAC elleni mérkőzése a havas, használhatatlan pálya miatt elmaradt.

A legfontosabb mérkőzés a Rapid és a Rudolfsheimer Sp. V. közötti kupamérkőzés volt, melyet a Rapid 10:1 (5:0) arányban megnyert.

Barátságos mérkőzések: Wacker—Landstrasser Amatöre 8:2 (3:1), Libertas—Ottakringer SC 6:3 (2:2).

Eladásra kerül

340 mtr 140 cm széles fiúöltönyszövet mtrje **P 1.98**, 1640 mtr divatos sportöltöny, nadrág és kosztümszövet mtrje **P 2.90**, 450 mtr 140 cm széles kitűnő férfiöltönyszövet, gyönyörű választékban mtrje **P 7.80**, 670 mtr 140 cm széles fekete és sötétkék erős férfiszövet mtrje **P 3.96**, 470 mtr erős tveed kelme divatszínekben mtrje **98 fill.**, 6450 mtr kitűnő pamutvászon, ingzefir, ágyneműkanavász, angin mosó, műselyem, kékfestő, mosóschiffon, egységár, méterenként **69 fillér**, 1230 drb két méter hosszú kitűnő készlepedő drbja **P 3.28**, 4200 mtr ajourozott függönyetamin mtrje **29 fill.**, 880 mtr 140 cm széles fekete vagy színes klott mtrje **P 1.88**, 1600 drb háziszőttes pohártörlő drbja **35 fill.**, 2700 drb háziszőttes szalvétta drbja **15 fill.**, 740 drb kitűnő flanell-takaró drbja **P 2.98**, 250 mtr teniszflanell mtrje **39 fillér.**

Cím:

Olcsó Maradékvásár, Szövet- és Textilraktár

csak az udvarban

Budapest 32 Király-utca 32 Sarokház

Postai rendeléseket 40 óv óta lelkiismeretesen teljesítünk

DARMOL

családi hashajtó

BELLONI NYERTE A BÉLY—DEMÉNY-VÁNDORDIJAS SIVERSENYT

Vasárnap került eldöntésre a BBTE vándordíja síversenye, amelyet *Belloni Gyula* MAC nyert meg. 2. *Marsik* LHSE. 3. *Petrich* BBTE.

A mai ügetőversenyek eredménye:

I. futam: 1. Fácán (Dózsa 6/10 reá). 2. Csalogány (Feiser, 2). 3. Estike (Baik, 2½). F. m.: Pezsgő, Gyurka. Tot.: 10:15, helyre: 10, 11, olasz: 22. Idő: 34.

II. futam: 1. Galinuka (Kallinka, 2½). 2. Fuss (Volkmann, 2.) 3. Erkia (Jónás, pari). F. m.: Jeles O. S., Bessie, Jutalom, Németh Mária. Tot.: 10:50, helyre 17, 14 13 olasz 42. Idő 28.6.

III. futam: 1. Opál (Fityó, 1 és negyed). 2. Molinári (Marschall, 6/10 reá). 3. Tommy (Zwillinger, 5). F. m.: Szeszélyes, Ili, Erika O. Tot.: 10:30, helyre 11, 10, olasz 40. Idő 31.2.

IV. futam: 1. Philip Morris (Jónás, 6). 2. Eduard B. (Zkillinger, pari). 3. Fregoli (Dózsa, 3). F. m.: Mephisto (első, diszkvalifikálva), Dárda, Delirium, Hol vagy, Mályvácska. Tot.: 10:146 helyre 22, 15, 15, olasz 46. Idő 31.3.

Kettősfogadás: (II. és IV.) Gallinule—Philip Morris 10:544.

V. futam: 1. Győző (Maszár I. 2½). 2. Guardian Brooke (Feiser, 7/10 reá). 3. Kacér (Földi, 3). F. m.: Umberto, Naják, Rozsi, Tündér. Tot.: 10:53, helyre 14, 12, 15, olasz 55. Idő 30.2.

A VI. futamot két részletben futották.

VI/I. futam: 1. Generális (Feiser, hét-tíz reá). 2. Sára (Wiesner, 3). 3. Revizionárius (Maszár I., 6). F. m.: Orkán, Mirha, Express, Ecuador, Tallér, Olivia, Terkos. Tot.: 10:17, helyre 10, 11, 11, olasz 31. Idő 32.9.

VI—II. futam. 1. Feri O. (Zwillinger, pari) 2. Cigánybáró (Jónás 3), 3. Guardian Todd (Vorst) 5). F. m.: Olino, H. Boriska, Favorite, Arditti, Ragyogó, Oszlány, Ipso. Tot.: 10:25, helyre: 16, 17, 24.

Kettős fogadás: (V. és VI—I.) Győző—Generális: 10:135.

VII. futam: 1. Vág (Jónás 4), 2. Lord Favoniaen (Winkelmeyer 1 egynegyed), 3. Quatsch (Feiser 2 és fél). F. m.: Capitol, (harmadik, diszkvalifikálva), Marika, Minor, Mámor. Tot.: 10:69, helyre: 12, 11, 11, olasz: 32. Idő: 33.1.

Kettősfogadás: (VI—II. és VII. Feri O.—Vág 10:334.

VIII. futam: 1. Nincs tovább (Maszár I., 3.), 2. Sonny Boy II. (Jónás, 5), 3. Bohumila (Winkelmeyer 8). F. m.: Navigátor, Kuruc, (második, diszkvalifikálva). Eliasz. Tot.: 10:18, helyre: 22, 26, olasz: 39. Idő: 32.2.

Gyógyszertárakban kapható!

Ingyen készít jellemrajzot

HOFFMANN professzor a Magyar Hétfő olvasóinak

A jósok között már ezer évekkel ezelőtt is az asztrológusok, a csillagok állásából jövendölők álltak az első helyen. A királyok udvarában úgy hallgatták tanácsaikat, mint a legrégibb időben a profétákat. Az uralkodók, de a legszegényebb osztályok gyermekei is minden bajukkal, panaszukkal, fájdalmukkal hozzájuk fordultak, segítségüket kérték. Az emberek milliói fordultak kétségbeesésükben a jósokhoz, hogy vigasztalást találjanak, vagy reménytelennek látszó jövőjük és a Sors szekerén száguldó veszedelmeket elkerülhessék.

Annak idején a jóshelyek, ahol a kabaliszitikus tudományok tökéletes ismerői adtak tanácsokat, minden hozzájuk forduló adatait feljegyezték és azoknak sorsát halálukig szemmel kísérték. Ebből a több millió élettörténetből állították össze a táblázatot, amely félelmetes bizonyossággal mondja meg minden emberről születése pillanatában, hogy az illető milyen jó vagy rossz tulajdonságokkal rendelkezik, megbízható-e vagy sem, álnok-e vagy igaz, komoly-e vagy komolytalan, szerencsés kezű-e vagy ballépések kísérik élete folyamán. De megmondták azt is a jósok, hogy a tanácsukat kérőnek melyek a szerencseszámai, mily napokon kezdjenek valami vállalkozáshoz.

Ma egyetlen ember él a világon, aki ezeknek a tudományoknak a birtokosa: Hoffmann professzor. Most Európában tartózkodik és közlése szerint a Magyar Hétfő olvasóinak teljesen ingyen küldi meg jellemrajzukat és szerencseszámukat. Az ilyen irányú kéréseket 40 fillér értékű levélbélyeg mellékelésével kérjük beküldeni a

Magyar Hétfő kiadóhivatalába VI., Rózsa utca 111. szám alá,

ahonnan mi szívességből Hoffmann professzorhoz, svájci címére továbbítjuk. A válasz kézbesítése, tekintve, hogy külföldről érkezik, két hetet vesz igénybe. A jellemrajz elkészítéséhez csupán az alanti szelvény kitöltése és 40 fillér portóköltség beküldése szükséges.

Név és cím ....

Születési év, hó és nap ....

Melyik évben állt anyagilag a legjobban? ....

Melyik évben volt boldog? ....

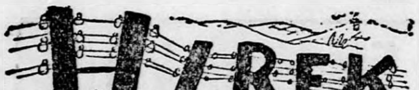

Vigyázat:
kitört a zománcháború!

Éveken keresztül a zománcedények piacán is kartell uralkodott. Ennek az eredménye volt azután, hogy a közönség nem tudta megfizetni a méregdrága zománcedényeket és a legtöbb háztartás kénytelen volt megelégedni a lepattogzott, régi fazekakkal és lábosokkal, amelyeknek kicserélése rengeteg kiadást jelentett volna. Amit eddig nem sikerült elérni a kormánynak, hogy tudniillik megszüntesse a kartellt, az most bekövetkezett, úgy, hogy a vállalatok összevesztek és kitört a zománcháború. Ez a háborúság érdekli a fogyasztóközönséget is, amely jól teszi, ha **óvatosan bevárja ennek a háborúskodásnak a végét**, amelynek az eredménye kétségtelenül az lesz, hogy végre olcsóbb lesz a zománcedény. Tehát vigyázat! Egyelőre **várjunk a zománcedény vásárlásával, hamarosan olcsóbbak lesznek az árak.** Ez a haszna a közönségnek abból, ha összevesznek a kartellek és vállalataik.

Elfogtak egy gyermekfosztogató nőt

Újpesten az utóbbi időben egy munkáskülsejű nő tűnt fel, aki *gyermekfosztogatásra* specializálta magát. A hét elején egészen a Ferdinánd-hídig becsalt egy nyolcéves kislányt, akitől azután elvette 50 fillérjét, amivel az anyja tejért küldte.

A rendőrséghez egymásután három feljelentés is érkezett. A titokzatos nőt most sikerült ártalmatlanná tenni. Kiderült, hogy *Wiesinger* Bélánénak hívják, hónapok óta munkanélkül van és abból élt, amit az üzletekbe bevásárolni küldött kisgyerekektől elszedett.

Bevallotta, hogy *„foglalkozása”* elég jól jövedelmezett, *hetenként átlag 8—10 pengőt keresett meg ilyenformán, amiből megélt.* Tizennyolc esetet ismert el, amikor kisgyerekekre bízott pénzeket elszedett. Elfogatása hírére egymásután futnak be a rendőrségre a feljelentések, *Wiesingernét* leartóztatták.

LONDONI LEVÉL

A legagyafúrtabb trükkökkel dolgozó szakemberek sem tudtak volna hatásosabb reklámötletet kigondolni, mint az a Londonból keltezett levél, amelyet egy Budapesten szilveszterezett angol család küldött az Andrássy-úti Balázs kávéháznak. (Éden kávéház.) Az érdekes tartalmú levél szószerint magyarra fordított szövegét az alábbiakban közöljük.

„Dear Sir! Szívesen gondolunk vissza az önök gyönyörű városában eltöltött felejthetetlen emlékezetességű Szilveszterre. Megköszönöm Önnek esaládom nevében is azt a kellemes éjszakát, amelyben kávéházában részünk volt. Ezekután pedig engedje meg, hogy egy kérést intézzek Önhöz. A Róza néni-leves és a paprikáscsirke receptjét szeretné a feleségem megszerezni. Talán nevetséges a kérésem, ha konyhatitok ezeknek a kitünő ételeknek elkészítési módja. De ha nem, úgy a mellékelt nemzetközi bélyegcsekk felhasználásával ismételten kérem az elküldést. Magyar nótalemezt is vettünk, hogy visszavarázsoljuk a legkellemesebben eltöltött Szilveszter hangulatát. Szíves üdvözlettel: John **Thursby**, 3—5 Southampton Str. London.

Ez az igazi idegenforgalmi propaganda . . . (x)

Fizetési kötelezettségemre való tekintettel

nálam december 1—31 ig soha nem létező áron árusítom Ia kivitelű **recamiereket, foteleket, kombinált szobákat, könyvállványokat**, fotelágyaimat s egyéb **lakberendezés** árgyakat. **Györffy Imre** kárpitosmester — **Kizárólag IV ványi-u. 15** (Belvárosi mozgó mellett) Tel. 84-1-85

Miért nincsenek külön pénztárkezelők a Budapesti Székesfővárosi Élelmiszerüzemnél

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! Több ismerősöm nevében, a közegészség érdekében teszem fel a kérdést: miért nincsenek külön pénztárkezelők a Budapesti Székesfővárosi Élelmiszerüzemnél? Mert nem szabad tűrni azt, hogy a kisasszony, aki az egyik pillanatban piszkos, gyűrött, agyonfogdosott pénzdarabokat tart a kezében, a következő percben felvágottat, húst stb. szolgáljon ki. Ez nem egészséges és higiénikus. Tessék a vállalatnak, amely úgyis jól keres, — pénztárnokokat szerződtetni. Soraim közlését köszönve, maradok olvasójuk: **S. Ferencné.** (Hajtsár-út.)

Kabátlopás útján kulcshoz jutott és azután betört a lakásba egy rovottmultú kárpitos

Veszedelmes és többször büntetett lakásfosztogatót tartóztatott le vasárnap délelőtt a rendőrség Mahovits Károly 35 éves kárpitos személyében. Néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettes betört Török Miklós nyugalmazott kir. ügyész Fő-utca 77. sz. házban levő lakásába és onnan különböző értékeket vitt el. A detektívek megállapították, hogy az ajtó zárján semmiféle erőszakoskodás nyoma nincs, tehát a betörő a zárba illő kulccsal nyitotta ki a lakás ajtaját. Ugyanekkor nyomozást indítottak ifj. Török Miklós feljelentése ügyében is, akinek télikabátját a bennelévő lakáskulccsal és egyéb apróságokkal együtt a Mária-utcai börgyógyászati klinikán ellopták. Detektívek figyelték a klinika bejáró betegeit, akik között felismerték a többször büntetett Mahovits Károlyt. A gyanusított kárpitost előállították a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy a kabátlopást ő követte el és az abban talált kulccsal hatolt be az ügyész lakásába. Kihallgatása után Mahovitsot a rendőrség őrizetbe vette.

LEGÚJABB

A pénzügyminiszter érdekes rendelete a vagyon- és jövedelemadó kivetése tárgyában

A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a jövedelem- és vagyonadó 1934. évi kivetése tárgyában a pénzügyi hatóságokhoz.

A rendelet általánosságban figyelmezteti az adókivető közegeket, hogy *a földbirtok jövedelmének kiszámítása során mindenkor vegyék figyelembe azt, hogy az elmult gazdasági évben a rossz értékesítési lehetőségek*, továbbá a magas termelési és kezelési költségek, valamint az alacsony terményárak az ország több részében károsan befolyásolják a mezőgazdasági ingatlanok jövedelmezőségét. Erre való tekintettel *különös gondot fordítanak* arra, hogy a törvényes rendelkezéseknek a nehéz gazdasági helyzet által kellően indokolt *méltányos szabályai alkalmazást nyerjenek.*

A rendelet egyébként a jövedelem- és vagyonadó alapjának megállapítására vonatkozó szabályokat általában az előző években kiadott hasonló tárgyú rendelekezéseknek megfelelően állapítja meg. Az előző évi rendelet intézkedéseivel szemben azonban a most kiadott rendelet a mezőgazdasági termények árának mikénti számítása, valamint a házbirtok és értékpapírok értékének megállapításáról szóló szabályokat — a változott gazdasági viszonyoknak megfelelően — újból rendezi.

Rejtélyes vasúti gázolás Bodrogkeresztúron

Szerencsről jelentik: A bodrogkeresztúri vasútállomáson vasárnap délben a Sátoraljaújhely felől jövő gyorsvonat elütött egy 30 év körüli jól öltözött nőt. A vonat kerekei levágták karjait. A szerencsétlenül járt nőt eszméletlen állapotban Szerencsig hozták s innen a mentők beszállították a miskolci kórházba. Életbenmaradásához nincsen remény. Kilétét még nem tudták megállapítani. A vizsgálat megindult annak megállapítására, vajjon balesetről vagy öngyilkosságról van-e szó.

A független kisgazda frontharcosok követelései. A Független Kisgazdapárt frontharcos vasgárdája vasárnap délelőtt értekezletet tartott. *Perley* Lajos indítványára egyhangúlag elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a következő két törvényjavaslat parlament elé terjesztése érdekében: Követelik a nagyvagyonok egyszeri megadóztatásával „Országos Termelő Alap“ létesítését az egész országra kiterjedő termelő munka megindítása céljából. Továbbá követelik a munkanélküliség esetére szóló biztosítás törvénybe iktatását. A határozatokat a miniszterelnök elé terjesztik.

— Vandál pusztítás egy lezárt kávéházban. Vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a házbértartozás miat lezárt Ludovika-kávéház helyiségébe és ott vandál pusztítást végeztek. Az asztalokat, székeket, csillárokat, tükröket izzé-porrá törték. Vasárnap reggel az őrszemes rendőr vette észre a pusztítást, mire a rendőrségen azonnal nyomozást indítottak a tettesek kézrekerítésére.

Hirtelen halál a menhelyen. Vasárnapra virradó éjjel a Reitter Ferenc-utcában levő Vörös Kereszt menhelyen egy 50 évesnek látszó ismeretlen nő *összeesett és meghalt.* Megindult a vizsgálat személyazonosságának a megállapítására.

— **MAGYAR OTTHON.** Ezzel a címmel **Szilágyi** Sándor kormányfőtanácsos, az Országos Közművelődési Tanács ügyvezető-igazgatójának szerkesztésében és kiadásában izléses kiállítású és nívós tartalmú, új folyóirat indult meg. A **Közművelődési Tanács** 25 éves jubileuma alkalmából átalakult **Országos Közművelődési Szövetséggé** és ebből az alkalomból inditota **meg a** Tolnai-nyomda izléses kiállításában az új folyóiratot, amelynek első száma után várakozással nézünk a további számok elé.

— **A GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN-REÁLGIMNÁZIUM ÖREGDIÁKJAINAK TÁNCESTÉLYE.** A gróf Széchenyi István-reálgimnázium öregdiákjai február 3-án (szombaton) este 9 órai kezdettel a Józsefvárosi Kör összes helyiségeiben (VIII., József-krt **46**.) a **gimnázium** segítőegyesülete javára táncestélyt rendeznek. **Meghívó**-igénylések a rendezőbizottságnál (X., Elnök-utca 3., földszint 6.).

— **A NEMZETI ALAPON ÁLLÓ ÉPITŐMUNKÁSOK GYŰLÉSE.** Vasárnap gyűlést tartottak a Nemzeti Alapon Álló Épitőmunkások, amelyen a nemzeti egység jegyében kérték munkaalkalmak teremtését, a munkaidő és munkabér szabályozását.

A MAGYAR VASÚTTECHNIKA FEJLŐDÉSE. Régi hagyományához híven, ez évben is ünnepi munkában dolgozta fel a magyar vasúttechnika fejlődését, a magyar vasutak és a magyar vasutasság egy évi munkáját a dr. **Halmos** István MÁV igazgatósági felügyelő szerkesztésében most megjelent **Magyar Vasút és Közlekedés.** A munka egyes fejezeteit **Tormay** államtitkár, **Samarjay** államtitkár, MÁV-elnök, **Láner** min. tanácsos, a MÁV-igazgatóság gépészeti főosztályának igazgatója, dr. **Bogsch** és dr. **Jónás** igazgatóhelyettesek, **Gyenes** és **Bogyós** üzletigazgatók, továbbá a MÁV-igazgatóság osztályfőnökei és mérnökei.

— **Nyiregyháza környékén még csépelnek.** Barabásról jelentik: Szokatlan jelenség, hogy Barabás vidékén még mindig búgnak a cséplőgépek. A csépeltető gazdák nagyobbrészt felvidéki kettősbirtokosok, akiknek a bő termés, valamint az ez évi cséplőgéphiány miatt nem sikerült még mindeddig a csépléssel végezni. Furcsa képet nyujtank a kévék kazlai, amelyek a tetejükön kizöldültek.

— **Meghalt a székesfehérvári ügyvédi kamara nesztora.** Dr. Fejér Ferenc, a székesfehérvári ügyvédi kamara nesztora, hosszas szenvedés után elhúnyt. A nagy kort ért ügyvédet puritán becsületességéért rendkívül tisztelték Székesfehérvárott. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Enyhülés esővel várható

A Meteorológiai Intézet jelenti január 14-én délben: Nyugat-Európában ismét esős és viharos lett az idő. Hazánkban (Tiszántúl kivételével) mindenütt volt kisebb havazás, úgy hogy most már újból hótakaró borítja az egész országot. A magasabb hegyekben 25—30 centiméter hó van, az Irottkőn több mint 60 centiméter. A tegnapi hőmérséklet a déli megyékben —1, —2, egyebütt csak —3, —4 fok Celsiusig emelkedett. Az éjjeli lehűlés délen —4, —5 fok Celsiusig, északon azonban helyenként —10 fok Celsiusig, a szélső északkeleti részeken —18 fok Celsiusig terjedt.

Várható időjárás a következő 24 órára: Nyugat felől lassan terjedő enyhülés, élénk szél, a késő éjjeli óráktól kezdve, legalább is északnyugaton havazások és hófuvások, hétfőn napközben esetleg már eső.

Hétfőn éterforradalom Európában. *Párisból jelentik:* Az éterforradalmának lehet mondani azt, ami a hétfői napon bekövetkezik Európában. Egy és ugyanazon a napon 350 európai rádióleadóállomás változtatja meg hullámhosszát, hogy eleget tehessen az 1932 szeptemberében Madridban tartott világrádiókonferencia határozatának. Madridban ugyanis kimondották, hogy minden ország bizonyos hullámhossz-skálát kap, s idegen országok rádióállomásai nem adhatnak olyan hullámhosszon, amely a másik skálájába esik.

— **ZARÁNDOKÚTON TÖRÖKORSZÁGBAN.** Ilyen címen tart előadást vetített képek kíséretében szerdán este fél 7 órai kezdettel a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének a helyiségében (VIII., Mária-utca 10.), a BSE rendezésében dr. **Medritzky** Andor

Országos vásárok Mátészalkán. Mátészalkán az országos kirakó- és állatvásárokat az 1934. évben a következő sorrendben tartják meg: 1. Január hó 22-én. 2. Március hó 19-én. 3. Április hó 30-án. 4. Július hó 16-án. 5. Október hó 8-án. 6. November hó 19-én. A heti vásárokat szerdán tartják mindennemű állatfelhajtással.

— **AZ ISKOLÁK RÉSZÉRE KIÍRT ORION RÁDIÓ-PÁLYÁZATOK** beküldési határidejét, az általánosan megnyilvánult kérésnek helyet adva, az Orion-gyár folyó hó 17-ig meghosszabbította, hogy a pályázatok összegyűjtését elősegítse és a nagy anyagra való tekintettel megkönnyítse a bírálóbizottság munkáját. Ennek folytán a pályázatok eredményét nem január végén, hanem a februr hó 2-án megjelenő rádiószaklapok fogják ismertetni. Az Orion-gyár ezúton felkéri a pályázókat, hogy kész dolgozataikat, a beküldési határidő meghosszabbításától függetlenül mielőbb küldjék be, nehogy azok feldolgozása az anyagtorlódás miatt késedelmet szenvedjen.

— **BEREGI OSZKÁR VENDÉGJÁTÉKÁNAK NAGY SIKERE A BETHLEN-TÉRI SZÍNHÁZBAN.** A Bethlen-téri Színház szerdán, január 17-én ünnepli **Bayard** Mihály óriási sikert ért „Valuta” c. színművének 50. előadását. A kiváló író hosszú sürgönyben tudatta Vajda Pállal, a színház művészeti vezetőjével, aki egyben a darabot is rendezte, hogy mindent elkövet, hogy a román hatóságoktól útlevelet kapjon és az 50. jubileumi előadáson a közönség előtt megjelenjen.

MEGJELENT A SZABADSÁG, vitéz **Bajcsy-Zsilinszky** Endre pompás hetilapjának új száma. Vitéz **Bajcsy-Zsilinszky** Endre vezércikkben foglalkozik az irányított gazdálkodás tervével és állást foglal a rögtönzött ötletszerű gazdasági elvek megvalósítása ellen. **Balla** Antal a Stavisky-botrány hátterét világítja meg és világpolitikai helyzetképet ad. **Féja** Géza nyilt levelet intéz Zilahy Lajoshoz az eugenetika kérdésében. **Nádas** József dr. a szérumkartel-cikksorozat befejező közleményében kimutatja, hogy kik kapnak részt a kartel milliós hasznából. Folytatásos regény, riportok, hetirigmus és aktualitások teszik teljessé a lapot, amely minden ujságárusnál 10 filléres árban kapható.

HÉTFŐ.

A büntetőtörvényszék *Szemák-tanácsa* tárgyalja az *állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bűntettel vádolt Jánossa* József magánhivatalnok és négy társa bűnügyét. Mind az öt vádlott letartóztatásban van. (I. emelet 26. 9 órakor.)

*

Magzatelhajtással vádoltan áll a Kúria első büntetőtanácsa elé egy ismert pesti orvos, dr. *Sz. Z.* A vádlott orvos egy cukrászleányon hajtotta végre a műtétet és a törvényszék börtönbüntetéssel és hivatalvesztéssel sujtotta. Az ítélőtábla helybenhagyta az ítéletet. Az ügyet zárt tárgyaláson tárgyalják. (II. emelet 5. 10 órakor.)

KEDD.

Külföldi követelések be nem jelentése által elkövetett bűntett a vád *Geirer* Henrik ellen, akit a törvényszék *Horváth*-tanácsa hat hónapi fogházra ítélt. Fellebbezés folytán, mivel valutaügyről van szó, az ügy rögtön a Kúria elé kerül. (II. emelet 2. 11 órakor.)

*

Az ítélőtábla negyedik büntetőtanácsa tárgyalja a *rablással* vádolt *Balogh* József és társa bűnügyét, akik a mult év őszén követték el a bűncselekményt, amiért is a törvényszék súlyos fegyház, illetve börtönbüntetéssel sujtotta a vádlottakat. (II. emelet 34. Fél 10 órakor.)

SZERDA.

S. Ernő magántisztviselő menyasszonyát elcsábította S. Imre kereskedő. S. Imre nős ember, akinek tehát kellemetlen lett volna, ha ez a ballépése kitudódik. Ezt használta fel a vádlott és többször megzsarolta S. Imrét, aki végül is feljelentette. A törvényszék azonban bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat. Az ügyész fellebbezése folytán került az ügy az ítélőtábla elé. Az esethez tartozik az is, hogy S. Ernő időközben feleségül vette a szóbanforgó hölgyet. (Itélőtábla, negyedik büntetőtanács. II. emelet 34. 10 órakor.)

*

Az ítélőtábla *Dusárdy-tanácsának* kiküldött tagja, dr. *Tóth* István táblabíró, mint arról lapunk más helyén részletesen beszámolunk, folytatja a *Richter* váltóbotrány bizonyítási tárgyalását. (II. emelet 38.)

CSÜTÖRTÖK.

Ny. Vince vámőr naponta találkozott *G.* Ilonka tizenötéves parasztleánnyal, aki a környékről hozta fel a fővárosba a tejet. Addig hordta a kis Ilonka a vámon keresztül a tejet, amíg megesett a baj és Ilonka, a tizenötéves parasztleány, anya lett. Ny. Vince vámőr — az apa — hallani sem akart a kis tejeslányról. Gyermektartási per lett az ügyből. A felvételt most tartják meg. A kis Ilonka ezenkívül Ny. Vince ellen 20.000 pengős erkölcsi kártérítési pert is indított. (Közp. járásbíróság, földszint 36. 9 órakor.)

PÉNTEK.

Az utóbbi időben annyira elszaporodott szalón-találkahelyek közül az egyiknek, egy elegáns belvárosi szalónnak a tulajdonosnője kerül kerítés címén a vádlottak padjára. *Sz.* Anna, aki még saját tizenhétéves leányát is áruba bocsátotta. A szalón *„alkalmazottai”* tanuként szerepeltek a pikáns ügyben. A törvényszék Sz. Annát *nyolc havi börtönbüntetéssel* sujtotta. Fellebbezés folytán kerül az ügy az ítélőtábla második büntetőtanácsa elé, amely valószínűleg zárt ajtók mögött tárgyalja az ügyet. (II. emelet 34. Fél 10 órakor.)

SZOMBAT.

A büntetőtörvényszék *Schirilla-tanácsa* tárgyalja *Szörtsey* Istvánnak a bűnügyét. A vád szerint Szörtsey detektívnek adva ki magát, megzsarolta volna a zug-valutásokat. Az ügyészség kétrendbeli zsarolás és egyrendbeli sikkasztás vádját emeli Szörtsey ellen.

*

A pesti alvilág többszörösen büntetett koronázatlan császára, *Gyenes* Marcell „bankár”, a „kopasz Gyenes” áll társaival együtt sikkasztással, csalással, uzsorával és egyéb bűncselekményekkel az ítélőtábla harmadik büntetőtanácsa elé. Gyenes, aki arról nevezetes, hogy ő volt Pesten az első „beugrató” ügynök, „bankot” alapított a Teréz-körúton, ahol zálogcédulákra folyósított kölcsönt, majd a cédulát elzálogosította. Mint ismeretes, Gyenest szökés közben fogtá kel. A törvényszék börtönbüntetéssel sujtotta. (II. emelet 33. Fél 10 órakor.)

5 PENGŐS részletfizetésre szállítunk budapesti úricsaládoknak gyönyörű szőnyegeket, paplanokat, matracokat, férfi- és női szöveteket, vászonneműeket. **Quitt Lipót és Társa cég, Budapest, Király-utca 32. sz.** Alapítási év 1895.

— **LEGELTERJEDTEBB ILLAT** az egész világon **a** levendula, s a Lavin pezsgős, tengersós levendula tablettát **a** mosdóvizbe dobva, ezen diszkrét és kedvelt illatot adja. A Lavin frissíti, élénkíti az arcot. testet.

KÜLFÖLDI megbizásból készpénzzel házhoz jövök férfiruhákért, fehérneműkért, cipőért. Springer, Anród-utca hat, (Szebeny-térnél) üzlet.

6 fillért áldozhat

naponta minden nő arca, teste üdeségének ápolására. A Lavin pezsgős tengersós levendula tablettát a mosdóvízbe dobva, frissíti, élénkíti arcát, testét, a Lavin fürdő pedig a hölgyeknél nélkülözhetetlen. Kapható szaküzletekben.

Megjelenik minden hétfőn hajnalban. — Előfizetési ár: 6 pengő félévre, 10 pengő 1 évre. A kiadásért felel: Dr BÁLINT MÓZES.

NYOMATOTT A STADIUM SAJTÓVÁLLALAT KÖRFORGÓGÉPEIN, BPEST. RÓZSA-U. 111.
Felelős üzemvezető: Győry Aladár.